Serviciul Extern de Protecție și Prevenire
„SSM Expert”

SECURITATEA ȘI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ

GHID

Web: ssmexpert.md Tel. 022203355

18455

SECURITATEA ŞI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ

GHID

Culegere de acte legislative şi îndrumări metodologice
privind securitatea şi sănătatea în muncă

Domeniile privind securitatea şi sănătatea în muncă sunt reflectate în Ghid prin principalele acte legislative şi altor acte normative din sfera muncii şi cuprind îndrumări metodologice privind organizarea securităţii şi sănătăţii în muncă la întreprinderi, instruirea personalului în acest domeniu, evaluarea riscurilor profesionale şi elaborarea măsurilor de protecţie şi prevenire.

Ghidul este destinat cadrelor antrenate în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, managerilor şi specialiştilor din întreprinderi, oraganizaţii şi instituţii din Republica Moldova.

Vă doresc să activaţi fără accidente de muncă.
Dumnezeu să Vă ajute.

Cu respect, Ţaralunga Gheorghe, Darii Ion

ssmexpert.md - tel. 068118455

Chişinău ▪ 2020

Servicii oferite de către „SSM Expert”:

1. Auditul actelor privind securitatea și sănătatea în muncă (SSM)
2. Perfectarea setului de acte privind securitatea și sănătatea în muncă
3. Asistență lunară privind securitatea și sănătatea în muncă
4. Elaborarea instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă
5. Evaluarea factorilor de risc profesionali la unitate
6. Curs de instruire în domeniul SSM niv. I
7. Curs de instruire în domeniul SSM niv. II
8. Seminar informativ privind acordarea primului ajutor
9. Seminar privind legislația muncii
10. Seminar informativ privind protecția datelor cu caracter personal
11. Seminar informativ privind supravegherea prin mijloacele video
12. Indicatoare de securitate
13. Panou - Acordarea primului ajutor accidentatului
14. Panou - Apărarea împotriva incendiilor
15. Panouri informative privind securitatea muncii
16. Scheme (plane) de evacuare
17. Formulare privind securitatea muncii (Registre, Fișe personale)

Date de contact:
E-mail: director@ssmexpert.md; Web: ssmexpert.md;
Director: Ion DARII - 068118455;
Director adjunct: Sandu DARII - 068061330; FIX: 022 20 33 55;

8455

CUPRINS

I. ACTE LEGISLATIVE ŞI NORMATIVE DIN DOMENIUL SECURITĂŢII ŞI SĂNĂTĂŢII ÎN MUNCĂ 4

1. Cadrul legal de securitate și sănătate în muncă 4

2. Constituţia Republicii Moldova (extras)..... 5

3. Legea securităţii şi sănătăţii în muncă (extras)..... 5

4. Regulament privind modul de organizare a activităţilor de protecţie a lucrătorilor la locul de muncă şi prevenire a riscurilor profesionale (extras) 20

5. Răspunderea pentru încălcarea cerinţelor de securitate și sănătate în muncă 33

II. ÎNDRUMĂRI METOTOLOGICE PRIVIND SECURITATEA ŞI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ..... 36

1. Organizarea activităţilor de protecţie şi prevenire..... 36

2. Serviciul de protecţie şi prevenire 38

3. Asigurarea instruirii lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă 43

4. Elaborarea instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă..... 51

5. Evaluarea riscurilor profesionale la locul de muncă..... 55

6. Elaborarea Planului anual de protecţie şi prevenire..... 70

7. Cercetarea accidentelor de muncă 71

8. Cerințe de securitate și sănătate la locurile de muncă şi folosirea de către lucrători a echipamentului de muncă 75

9. Controlul de stat al respectării legislației de securitate și sănătate în muncă 79

ssmexpert.md - tel.0681118455

I. ACTE LEGISLATIVE ŞI NORMATIVE DIN DOMENIUL SECURITĂŢII ŞI SĂNĂTĂŢII ÎN MUNCĂ

1. Cadrul legal de securitate și sănătate în muncă

Conform art. 222 din **Codul muncii al Republicii Moldova** – una din direcţiile principale ale politicii de stat în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă este emiterea şi aplicarea actelor normative privind securitatea şi sănătatea în muncă.

În Republica Moldova, sînt elaborate şi aprobate acte normative din domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, și anume:

- **Constituția Republicii Moldova, art. 43. Dreptul la muncă și la protecția muncii;**
- **Codul Muncii, Titlul IX - Securitatea şi sănătatea în muncă, art. 222 -225;**
- **Legea securităţii şi sănătăţii în muncă nr. 186-XVI din 10.07.2008**;
- **Hotărîrea Guvernului nr. 95 din 05.02.2002 «Regulament privind modul de organizare a activităţilor de protecţie a lucrătorilor la locul de muncă şi prevenire a riscurilor profesionale»;**
- **Hotărîrea Guvernului nr. 353 din 05.05.2010 «Cerinţe minime de securitate şi sănătate la locul de muncă»**;
- **Hotărîrea Guvernului nr. 603 din 11.08.2011 «Cerinţe minime de securitate şi sănătate pentru folosirea de către lucrători a echipamentului de muncă la locul de muncă»;**
- **Hotărîrea Guvernului nr. 80 din 09.02.2012 «Cerinţe minime de securitate pentru şantierele temporare sau mobile»**;
- **Hotărîrea Guvernului nr. 918 din 18.11.2013 «Cerinţe minime privind semnalizarea de securitate şi sănătate la locul de muncă»**;
- **Hotărîrea Guvernului nr. 362 din 27.05.2014 «Cerinţe minime privind protecţia lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea şi securitatea lor generate sau care pot fi generate de expunerea de zgomot, în special împotriva riscurilor pentru auz»**.
- **Hotărîrea Guvernului nr. 819 din 01. 07. 2016 «Cerinţe minime de securitate şi sănătate în muncă pentru lucrul la monitor».**
- **Hotărîrea Guvernului nr. 589 din 12 mai 2016 «Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă refritoare la expunerea lucrătorilor la riscuri generate de vibrațiile mecanice».**
- **Hotărîrea Guvernului nr. 1025 din 07. 09. 2016 «Regulament sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc».**
- **Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22.12.2005 «Regulamentul privind modul**

csmexpert.md - tel. 068118455

de cercetare a accidentelor de munca».

- **Ordinul Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr. 40 din 16.08.2001 «Norme pentru elaborarea şi realizarea măsurilor de protecţie a muncii».**

2. CONSTITUŢIA REPUBLICII MOLDOVA

(extras)

Articolul 43. Dreptul la muncă şi la protecţia muncii

(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiţii echitabile şi satisfăcătoare de muncă, precum şi la protecţia împotriva şomajului.

(2) Salariaţii au dreptul la protecţia muncii. Măsurile de protecţie privesc securitatea şi igiena muncii, regimul de muncă al femeilor şi al tinerilor, instituirea unui salariu minim pe economie, repaosul săptămînal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiţii grele, precum şi alte situaţii specifice.

3. LEGEA SECURITĂŢII ŞI SĂNĂTĂŢII ÎN MUNCĂ

(extras)

Legea Nr. 186-XVI din 10.07.2008

Capitolul I
DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 1. Noţiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noţiuni principale semnifică:

angajator – orice persoană fizică sau juridică care este titularul unui raport de muncă cu lucrătorul și care poartă răspundere pentru unitatea respectivă;

echipament de lucru – orice maşină, aparat, unealtă sau instalaţie folosită la locul de muncă;

echipament individual de protecţie – orice echipament destinat să fie purtat sau ţinut de lucrător pentru a-l proteja împotriva unuia sau mai multor riscuri ce ar putea să-i pună în pericol securitatea şi sănătatea la locul de muncă, precum şi orice supliment sau accesoriu proiectat în acest scop;

loc de muncă – loc destinat să adăpostească posturi de lucru în clădirea unităţii şi orice alt loc din interiorul unităţii la care lucrătorul are acces în timpul executării sarcinilor sale de lucru;

lucrător – orice persoană încadrată în muncă, în condiţiile legii, de către un angajator, inclusiv stagiarii şi ucenicii;

lucrător desemnat – orice lucrător desemnat de angajator pentru a se ocupa de activităţile de protecţie şi prevenire a riscurilor profesionale din unitate;

ssmexpert.md - tel. 068112455

mediu de lucru – totalitatea condiţiilor fizice, chimice, biologice şi psihosociale în care lucrătorul îşi desfăşoară activitatea;

mijloace de producţie – totalitatea clădirilor şi altor construcţii, echipamentelor de lucru, echipamentelor individuale de protecţie, materiei prime, produselor intermediare etc., utilizate în procesul de producere a bunurilor materiale;

pericol de accidentare sau de îmbolnăvire profesională – sursă a unei posibile leziuni sau afectări a sănătăţii lucrătorului la locul de muncă;

prevenire – ansamblu de dispoziţii sau măsuri, adoptate ori planificate la toate etapele de lucru din unitate, pentru a preveni sau a reduce riscurile profesionale;

reprezentant al lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă – orice persoană aleasă, selectată sau desemnată de lucrători pentru a-i reprezenta în problemele referitoare la securitatea şi sănătatea lor la locul de muncă, denumită în continuare reprezentant al lucrătorilor;

risc profesional (risc de accidentare sau de îmbolnăvire profesională) – combinaţie între probabilitatea şi gravitatea unei posibile leziuni sau afectări a sănătăţii într-o situaţie periculoasă;

securitate şi sănătate în muncă – ansamblu de activităţi avînd ca scop asigurarea celor mai bune condiţii de lucru, apărarea vieţii, sănătăţii, integrităţii fizice şi psihice a lucrătorilor;

serviciu extern de protecţie şi prevenire – orice unitate care prestează altor unităţi, în bază de contract, servicii de protecţie şi de prevenire a riscurilor profesionale.

Articolul 2. Domeniul de reglementare

(1) Prezenta lege reglementează raporturile juridice ce ţin de instituirea de măsuri privind asigurarea securităţii şi sănătăţii lucrătorilor la locul de muncă.

(2) Prezenta lege stabileşte principiile generale privind prevenirea riscurilor profesionale, protecţia lucrătorilor la locul de muncă, eliminarea factorilor de risc şi de accidentare, informarea, consultarea, participarea echilibrată, instruirea lucrătorilor şi a reprezentanţilor acestora, precum şi liniile directoare generale privind aplicarea principiilor menţionate.

Articolul 3. Domeniul de aplicare

(1) Dispoziţiile prezentei legi se aplică în toate domeniile de activitate atît publice, cît şi private.

(2) Dispoziţiile prezentei legi se aplică:

a) angajatorilor;

b) lucrătorilor;

c) reprezentanţilor lucrătorilor;

d) persoanelor care solicită angajarea în cîmpul muncii, aflate în unitate cu permisiunea angajatorului, în perioada de verificare prealabilă a aptitudinilor profesionale;

smexpert.md - tel. 068118455

e) persoanelor care desfăşoară muncă neremunerată în folosul comunităţii sau activităţi în regim de voluntariat;

f) persoanelor care nu au contract individual de muncă încheiat în formă scrisă şi pentru care dovada clauzelor contractuale şi a prestaţiilor efectuate se poate face prin orice alt mijloc de probă;

g) persoanelor care, pe durata ispăşirii pedepsei în locuri de detenţie, lucrează în atelierele instituţiilor penitenciare sau la alte locuri de muncă;

h) şomerilor, pe durata participării acestora la o formă de pregătire profesională.

(3) Prezenta lege nu este aplicabilă dacă unele caracteristici inerente anumitor activităţi specifice forţelor armate, poliţiei sau serviciilor de protecţie civilă sînt, în mod inevitabil, în contradicţie cu dispoziţiile ei. În acest caz, securitatea şi sănătatea lucrătorilor se vor asigura ţinîndu-se cont, în măsura posibilităţii, de dispoziţiile prezentei legi.

Capitolul II
POLITICA STATULUI ÎN DOMENIUL SECURITĂŢII ŞI SĂNĂTĂŢII ÎN MUNCĂ

Articolul 4. Elaborarea politicii statului în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă

Politica statului în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă se elaborează şi se reexaminează cu consultarea patronatelor şi a sindicatelor, ţinînd cont de evoluţia reglementărilor internaţionale în acest domeniu şi de progresul tehnic.

Articolul 5. Sferele de acţiune ale politicii statului în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă

Politica statului în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă include următoarele sfere de acţiune, în măsura în care ele afectează securitatea şi sănătatea lucrătorilor, mediul de lucru:

a) concepereа, încercarea, alegerea, înlocuirea, instalarea, amenajarea, utilizarea şi întreţinerea componentelor materiale ale muncii (locurile de muncă, mediul de lucru, uneltele, maşinile şi materialele, substanţele şi agenţii chimici, fizici şi biologici, procedeele de lucru);

b) legăturile care există între componentele materiale ale muncii şi persoanele care execută sau supervizează munca, precum şi adaptarea maşinilor, materialelor, timpului de muncă, organizării muncii şi procedeelor de lucru la capacităţile fizice şi mintale ale lucrătorilor;

c) instruirea, inclusiv instruirea periodică, calificarea şi motivaţia lucrătorilor care participă, cu un titlu sau altul, la atingerea nivelurilor suficiente de securitate şi sănătate în muncă;

ssmexpert.md - tel. 068118455

d) comunicarea şi cooperarea în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă la toate nivelurile, de la nivelul grupului de lucru, nivelul unităţii şi pînă la nivelul naţional.

Articolul 6. Aprobarea actelor normative privind securitatea şi sănătatea în muncă

Actele normative privind securitatea şi sănătatea în muncă se aprobă de Guvern.

Articolul 7. Coordonarea securităţii şi sănătăţii în muncă

(1) Ministerul Sănătății, Muncii și Protecţiei Sociale şi este organul central de specialitate al administraţiei publice care coordonează securitatea şi sănătatea în muncă.

(2) Ministerul Sănătății, Muncii și Protecţiei Sociale are următoarele atribuţii principale în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă:

a) organizează elaborarea proiectelor de acte normative privind securitatea şi sănătatea în muncă şi, după consultarea patronatelor şi sindicatelor, le înaintează Guvernului spre aprobare;

b) asigură monitorizarea aplicării legislaţiei privind securitatea şi sănătatea în muncă;

c) organizează elaborarea instrucţiunilor-cadru de securitate şi sănătate în muncă pentru anumite ocupaţii sau pentru desfăşurarea unor lucrări complexe;

d) avizează proiectele de instrucţiuni-cadru de securitate şi sănătate în muncă;

e) asigură publicarea anuală a informaţiei privind măsurile luate în realizarea politicii statului în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, privind accidentele de muncă şi bolile profesionale;

f) asigură întreţinerea de legături cu reţeaua internaţională de informare în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă;

g) reprezintă statul în relaţiile internaţionale în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

Articolul 8. Abrogat prin legea 185 din 21.09.2017

Capitolul III
OBLIGAŢIILE ANGAJATORILOR

Articolul 9. Dispoziţii generale

(1) Angajatorul este obligat să asigure securitatea şi sănătatea lucrătorilor sub toate aspectele ce ţin de activitatea desfăşurată.

(2) În cazul în care angajatorul apelează la servicii externe de protecţie şi prevenire, el nu este exonerat de responsabilităţile sale în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

(3) Obligaţiile lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă nu aduc atingere principiului responsabilităţii angajatorului.

ssmexpert.md - tel. 068118455

Articolul 10. Obligaţii generale

(1) În cadrul responsabilităţilor sale, angajatorul este obligat să ia măsurile necesare pentru protecţia securităţii şi sănătăţii lucrătorilor, inclusiv pentru prevenirea riscurilor profesionale, asigurarea informării şi instruirii, precum şi pentru asigurarea organizării şi a mijloacelor necesare.

(2) Angajatorul este obligat să vegheze la adaptarea măsurilor prevăzute la alin. (1), ţinînd seama de schimbarea împrejurărilor, cu scopul de a ameliora situaţia existentă.

(3) Angajatorul este obligat să aplice măsurile prevăzute la alin.(1) şi (2) în baza următoarelor principii generale de prevenire:

a) evitarea riscurilor profesionale;

b) evaluarea riscurilor profesionale ce nu pot fi evitate;

c) combaterea riscurilor profesionale la sursă;

d) adaptarea locului de muncă în funcţie de necesităţile persoanei, inclusiv ale persoanelor cu dizabilităţi, în special în ceea ce priveşte adaptarea rezonabilă a locului de muncă, alegerea echipamentelor de lucru, a metodelor de producţie şi de lucru, în vederea atenuării muncii monotone şi a muncii normate şi reducerii efectelor acestora asupra sănătăţii;

e) adaptarea la progresul tehnic;

f) înlocuirea aspectelor periculoase prin aspecte nepericuloase sau mai puţin periculoase;

g) dezvoltarea unei politici de prevenire ample şi coerente, care să includă tehnologia, organizarea muncii, condiţiile de muncă, relaţiile sociale şi influenţa factorilor legaţi de mediul de lucru;

h) acordarea priorităţii măsurilor de protecţie colectivă faţă de măsurile de protecţie individuală, cu excepţia cazurilor cînd acestea se referă la persoanele cu dizabilităţi;

i) asigurarea lucrătorilor cu instrucţiunile corespunzătoare privind securitatea şi sănătatea în muncă;

j) furnizarea de noi tehnologii şi dispozitive de asistenţă, de instrumente şi echipamente care să permită persoanelor cu dizabilităţi menţinerea locului de muncă;

k) crearea şi menţinerea unor condiţii igienice pentru viaţă şi muncă;

l) propagarea odihnei active în rîndul salariaţilor.

(4) Fără a aduce atingere celorlalte dispoziţii ale prezentei legi şi ţinînd seama de natura activităţilor din unitate, angajatorul este obligat:

a) să evalueze riscurile profesionale, în special la alegerea echipamentelor de lucru, a substanţelor sau a preparatelor chimice utilizate, precum şi la amenajarea locurilor de muncă;

b) să asigure, ulterior evaluării prevăzute la lit.a) şi în funcţie de necesităţi,

ssmexpert.md - tel. 068118455

aplicarea de către angajator a măsurilor de prevenire, precum şi a metodelor de producţie şi de lucru care să ducă la îmbunătăţirea nivelului securităţii şi al protecţiei sănătăţii lucrătorilor şi să fie integrate în toate activităţile unităţii respective şi la toate nivelurile ierarhice;

c) să ia în considerare capacitatea lucrătorilor în ceea ce priveşte sănătatea şi securitatea acestora ori de cîte ori le încredinţează o sarcină;

d) să se asigure că planificarea şi introducerea de noi tehnologii fac obiectul consultării lucrătorilor şi/sau a reprezentanţilor lor în ceea ce priveşte consecinţele alegerii echipamentului, condiţiilor de lucru şi mediului de lucru asupra securităţii şi sănătăţii lucrătorilor;

e) să ia măsurile corespunzătoare pentru ca în zonele de risc grav şi specific să poată avea acces numai salariaţii care au primit instrucţiuni adecvate privind securitatea şi sănătatea în muncă.

(5) Fără a aduce atingere celorlalte dispoziţii ale prezentei legi, în cazul în care la acelaşi loc de muncă se află lucrători ai mai multor unităţi, angajatorii acestora sînt obligaţi:

a) să coopereze în vederea aplicării dispoziţiilor privind securitatea, sănătatea şi igiena în muncă, luînd în considerare naturaactivităţilor;

b) să îşi coordoneze acţiunile de protecţie şi prevenire a riscurilor profesionale, luînd în considerare natura activităţilor;

c) să se informeze reciproc despre riscurile profesionale;

d) să informeze lucrătorii şi/sau reprezentanţii acestora despre riscurile profesionale.

(6) Mijloacele financiare cheltuite de către angajator pentru realizarea măsurilor de securitate şi sănătate în muncă sînt deductibile.

(7) Măsurile privind securitatea, igiena şi sănătatea în muncă nu vor comporta, în nici o situaţie, obligaţii financiare din partea lucrătorilor.

Articolul 11. Serviciul de protecţie şi prevenire

(1) Fără a aduce atingere obligaţiilor prevăzute la art.9 şi 10, angajatorul desemnează unul sau mai mulţi lucrători care să se ocupe de activităţile de protecţie şi prevenire a riscurilor profesionale în unitate.

(2) Lucrătorii desemnaţi nu trebuie să fie dezavantajaţi ca urmare a desfăşurării activităţilor de protecţie şi prevenire a riscurilor profesionale.

(3) Lucrătorii desemnaţi trebuie să dispună de timpul necesar pentru a-şi putea îndeplini obligaţiile ce rezultă din prezenta lege.

(4) În cazul în care resursele unităţii respective nu sînt suficiente pentru organizarea activităţilor de protecţie şi prevenire din lipsa personalului specializat, angajatorul este obligat să recurgă la servicii externe de protecţie şi prevenire acreditate în modul prevăzut de lege.

ssmexpert.md - tel.068118455

(5) În cazul în care angajatorul recurge la serviciile externe de protecţie şi prevenire, acestea vor fi informate de către angajator asupra factorilor cunoscuţi sau suspectaţi ca avînd efecte asupra securităţii şi sănătăţii lucrătorilor şi vor avea acces la informaţiile prevăzute la art.14 alin.(2).

(6) Lucrătorii desemnaţi vor avea, în special, atribuţii privind securitatea şi sănătatea în muncă şi, cel mult, atribuţii complementare.

(7) În toate cazurile:

a) lucrătorii desemnaţi trebuie să aibă absolvite cursurile de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă şi să dispună de mijloacele necesare;

b) serviciile externe de protecţie şi prevenire consultate trebuie să aibă capacităţile şi mijloacele personale şi profesionale necesare;

c) lucrătorii desemnaţi şi serviciile externe de protecţie şi prevenire consultate trebuie să fie în număr suficient pentru a putea asigura organizarea măsurilor de protecţie şi prevenire, ţinînd cont de mărimea unităţii şi/sau de riscurile la care sînt expuşi lucrătorii, precum şi de distribuţia acestora în cadrul unităţii.

(8) Protecţia şi prevenirea riscurilor profesionale, care fac obiectul prezentului articol, sînt asigurate de unul sau de mai mulţi lucrători desemnaţi, de unul sau de mai multe servicii distincte, indiferent dacă sînt din interiorul sau din exteriorul unităţii.

(9) Lucrătorul desemnat (lucrătorii desemnaţi) şi/sau serviciul (serviciile) de protecţie şi prevenire trebuie să colaboreze între ei.

(10) În cazul unităţilor în care se desfăşoară activităţi fără pericole de accidentare sau de îmbolnăvire profesională, conducătorul unităţii poate să-şi asume atribuţiile lucrătorului desemnat dacă acesta a absolvit cursurile de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

Articolul 12. Primul ajutor, stingerea incendiilor şi evacuarea lucrătorilor în cazul unui pericol grav şi imediat

(1) În cazul unui pericol grav şi imediat, angajatorul este obligat:

a) să ia măsurile necesare pentru acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor şi evacuarea lucrătorilor, măsuri adaptate naturii activităţilor şi mărimii unităţii şi care iau în considerare prezenţa altor persoane;

b) să asigure orice contacte necesare cu serviciile externe de protecţie şi prevenire, în special în ceea ce priveşte acordarea primului ajutor, asigurarea serviciului medical de urgenţă, serviciului de salvatori şi pompieri.

(2) Pentru aplicarea dispoziţiilor alin.(1), angajatorul desemnează, între altele, lucrătorii care vor aplica măsurile de prim ajutor, de stingere a incendiilor şi de evacuare a lucrătorilor.

(3) Numărul lucrătorilor specificaţi la alin.(2), instruirea acestora şi echipamentul pus la dispoziţia lor trebuie să fie adecvate mărimii şi/sau riscurilor profesionale specifice unităţii.

ssmexpert.md tel. 068118455

(4) Suplimentar la obligaţiile prevăzute la alin.(1), angajatorul este obligat:

a) să informeze, cît mai curînd posibil, toţi salariaţii care sînt expuşi sau care pot fi expuşi unui pericol grav şi imediat asupra riscului implicat şi asupra măsurilor luate sau care urmează a fi luate în vederea protecţiei lor;

b) în condiţiile unui pericol grav, imediat şi inevitabil, să acţioneze şi să dea indicaţii pentru a le permite lucrătorilor să înceteze lucrul, să părăsească imediat locul de muncă şi să se retragă într-o zonăsigură;

c) să nu impună reluarea lucrului de către lucrători în cazul cînd la locul de muncă mai persistă pericolul grav şi imediat, cu excepţia cazurilor bine întemeiate.

(5) Lucrătorii care, în cazul unui pericol grav, imediat şi inevitabil, părăsesc postul de lucru sau o zonă periculoasă nu vor fi dezavantajaţi, ci vor fi protejaţi împotriva oricăror consecinţe negative şi nejustificate.

(6) Angajatorul trebuie să se asigure că toţi lucrătorii săi, în cazul unui pericol grav şi imediat pentru propria lor securitate şi pentru securitatea altor persoane şi în cazul în care responsabilul imediat superior nu poate fi contactat, pot lua măsu- rile corespunzătoare în conformitate cu cunoştinţele lor şi cu mijloacele tehnice de care dispun pentru a evita consecinţele unui atare pericol.

(7) Lucrătorii nu vor fi dezavantajaţi pentru cazurile specificate la alin.(6), cu excepţia situaţiilor cînd ei acţionează cu imprudenţă sau dau dovadă de neglijenţă.

Articolul 13. Alte obligaţii ale angajatorului

Angajatorul are şi alte obligaţii:

a) să fie în posesia unei evaluări a riscurilor profesionale, inclusiv a celor referitoare la grupurile sensibile la riscuri specifice;

b) să decidă care sînt măsurile de protecţie ce urmează a fi luate şi, în caz de necesitate, care este echipamentul de protecţie ce poate fi utilizat;

c) să ţină evidenţa accidentelor de muncă ce au ca efect incapacitatea de muncă a lucrătorului pentru mai mult de 3 zile;

d) să întocmească pentru autorităţile competente, în conformitate cu actele normative în vigoare, rapoarte privind accidentele de muncă suferite de lucrătorii săi;

e) din faza de cercetare, proiectare şi execuţie a construcţiilor, a echipamentelor de lucru, precum şi de elaborare a tehnologiilor de fabricaţie, să adopte soluţii conforme cerinţelor de securitate şi sănătate în muncă, a căror aplicare va avea ca efect eliminarea sau diminuarea riscurilor profesionale;

f) să întocmească, în cazul cînd natura şi gradul de risc profesional o necesită, un plan anual de protecţie şi prevenire care să includă măsuri tehnice, sanitare, organizatorice şi de altă natură, bazat pe evaluarea riscurilor profesionale, care să fie aplicat corespunzător condiţiilor de lucru specifice unităţii;

g) să stabilească pentru lucrători atribuţiile ce le revin în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, corespunzător posturilor de lucru sau funcţiilor

ssmexpert.md - tel. 068118455

exercitate;

h) să asigure elaborarea instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă, în spiritul prezentei legi, pentru aplicarea actelor normative în domeniu, ţinînd seama de particularităţile activităţilor şi ale locurilor de muncă din unitate;

i) să asigure şi să controleze, prin propria competenţă, prin intermediul lucrătorilor desemnaţi şi/sau al serviciilor externe de protecţie şi prevenire, cunoaşterea şi aplicarea de către toţi lucrătorii a măsurilor prevăzute în planul de protecţie şi prevenire stabilit, precum şi a dispoziţiilor legale în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă;

j) să ia măsuri pentru asigurarea unităţii cu materialele necesare informării şi instruirii lucrătorilor: afişe, ghiduri, filme cu privire la securitatea şi sănătatea în muncă etc.;

k) să asigure informarea fiecărei persoane, anterior angajării în muncă, asupra riscurilor profesionale la care aceasta ar putea fi expusă la locul de muncă, precum şi asupra măsurilor de protecţie şi prevenire necesare;

l) să angajeze numai persoane care, în urma examenului medical şi, după caz, a testării psihologice a aptitudinilor, corespund sarcinii de muncă pe care urmează să o execute;

m) să asigure efectuarea examenului medical periodic şi, după caz, testarea psihologică periodică a lucrătorilor;

n) să ţină evidenţa zonelor cu risc profesional grav şi specific, menţionate la art.10 alin. (4) lit. e);

o) să asigure funcţionarea permanentă şi corespunzătoare a sistemelor şi dispozitivelor de protecţie, a aparaturii de măsurare şi de control, precum şi a instalaţiilor de captare, de reţinere şi de neutralizare a substanţelor nocive degajate în timpul proceselor tehnologice;

p) să asigure comunicarea, cercetarea şi raportarea corectă şi în termenele stabilite a accidentelor de muncă produse în unitate, elaborarea şi realizarea măsurilor de prevenire a acestora;

q) să prezinte documentele şi informaţiile privind securitatea şi sănătatea în muncă, solicitate de inspectorii de muncă în timpul controlului sau în timpul cercetării accidentelor de muncă;

r) să asigure realizarea măsurilor dispuse de inspectorii de muncă în timpul controlului şi în timpul cercetării accidentelor de muncă;

s) să desemneze, la solicitarea inspectorului de muncă, lucrătorii care să participe la efectuarea controlului sau la cercetarea accidentelor de muncă;

t) să nu modifice starea de fapt rezultată din producerea unui accident grav, mortal sau colectiv, de muncă, cu excepţia cazurilor cînd menţinerea acestei stări poate genera alte accidente de muncă ori poate periclita viaţa accidentaţilor şi a altor persoane;

ssmexpert.md - tel. 068118455

u) să asigure lucrătorii cu echipamente de lucru neprimejdioase;

v) să acorde gratuit lucrătorilor echipament individual de protecţie;

x) să acorde gratuit lucrătorilor echipament individual de protecţie nou în cazul degradării acestuia sau în cazul pierderii calităţilor de protecţie.

Articolul 14. Informarea lucrătorilor

(1) Angajatorul trebuie să ia măsurile corespunzătoare pentru ca lucrătorii şi/sau reprezentanţii acestora din unitate să primească toate informaţiile necesare privind:

a) riscurile profesionale, precum şi activităţile şi măsurile de protecţie şi prevenire atît la nivelul unităţii, în general, cît şi la nivelul fiecărui tip de post de lucru şi/sau de funcţie, în particular;

b) măsurile luate în conformitate cu dispoziţiile art.12 alin.(2) şi (3).

(2) Angajatorul trebuie să ia măsurile corespunzătoare pentru ca angajatorii lucrătorilor din orice unitate externă încadraţi în muncă în unitatea sa să primească informaţii adecvate cu privire la aspectele specificate la alin.(1), destinate lucrătorilor în cauză.

(3) Angajatorul trebuie să ia măsurile corespunzătoare ca lucrătorii desemnaţi sau reprezentanţii lucrătorilor, pentru a-şi îndeplini funcţiile în conformitate cu prevederile prezentei legi, să aibă acces la:

a) evaluarea riscurilor profesionale şi a măsurilor de protecţie specificate la art.13 lit.a) şi b);

b) evidenţa şi rapoartele prevăzute la art.13 lit. c) şi d);

c) informaţiile privind măsurile de protecţie şi prevenire, precum şi la informaţiile provenind de la inspecţia teritorială de muncă.

Articolul 15. Consultarea şi participarea lucrătorilor

(1) Angajatorii consultă lucrătorii şi/sau reprezentanţii acestora şi le permit să ia parte la discuţiile ce ţin de problemele referitoare la securitatea şi sănătatea la locul de muncă.

(2) Aplicarea dispoziţiilor alin. (1) implică:

a) consultarea lucrătorilor;

b) dreptul lucrătorilor şi/sau al reprezentanţilor acestora de a face propuneri;

c) participarea echilibrată a lucrătorilor.

(3) Lucrătorii şi/sau reprezentanţii lucrătorilor iau parte, în mod echilibrat, ori sînt consultaţi în prealabil şi în timp util de către angajator cu privire la:

a) orice măsură ce ar afecta securitatea şi sănătatea în muncă;

b) desemnarea lucrătorilor specificaţi la art.11 alin. (1) şi la art.12 alin. (2), precum şi cu privire la activităţile specificate la art.11 alin. (1);

c) informaţiile specificate la art.13 şi 14;

d) recurgerea, dacă este cazul, la serviciile externe de protecţie şi prevenire, conform art.11 alin.(4);

ssmexpert.md - tel. 068118455

e) planificarea şi organizarea instruirii prevăzută la art.17.

(4) Reprezentanţii lucrătorilor au dreptul să-i solicite angajatorului să ia măsuri corespunzătoare şi să îi prezinte propuneri în vederea eliminării riscurilor profesionale la care sînt expuşi lucrătorii şi/sau a pericolelor.

(5) Lucrătorii sau reprezentanţii lucrătorilor nu pot fi dezavantajaţi din cauza desfăşurării activităţilor prevăzute la alin.(1)–(3).

(6) Angajatorul trebuie să acorde reprezentanţilor lucrătorilor timp liber, plătit corespunzător, şi să le furnizeze mijloacele necesare pentru a le permite acestora să-şi exercite drepturile şi atribuţiile ce derivă din prezenta lege.

(7) Lucrătorii şi/sau reprezentanţii lucrătorilor au dreptul să apeleze la inspectorul de muncă în cazul în care consideră că măsurile luate de angajator şi mijloacele puse la dispoziţie de acesta nu corespund scopurilor de asigurare a securităţii şi sănătăţii la locul de muncă.

(8) În timpul inspecţiilor, reprezentanţilor lucrătorilor trebuie să li se acorde posibilitatea de a prezenta inspectorilor de muncă observaţiile lor.

Articolul 16. Comitetul pentru securitate şi sănătate în muncă

(1) Pentru realizarea dispoziţiilor art.14 şi art.15 alin.(1), la nivelul unităţii se constituie comitetul pentru securitate şi sănătate în muncă.

(2) Comitetul pentru securitate şi sănătate în muncă se constituie, în baza principiului de paritate, din reprezentanţi ai angajatorului şi, respectiv, ai lucrătorilor.

(3) Iniţiator al constituirii comitetului de securitate şi sănătate în muncă poate fi oricare dintre părţi.

(4) Regulamentul privind organizarea şi funcţionarea comitetului pentru securitate şi sănătate în muncă se aprobă de Guvern.

Articolul 17. Instruirea lucrătorilor

(1) Angajatorul trebuie să asigure condiţii pentru ca fiecare lucrător să primească o instruire suficientă, adecvată, teoretică şi practică în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, în special sub formă de informaţii, instrucţiuni şi/sau lecţii:

a) la angajare, care include instruirea introductiv-generală şi instruirea la locul de muncă;

b) în cazul schimbării locului de muncă, transferului sau permutării;

c) la introducerea unui nou echipament de lucru sau la modificarea echipamentului de lucru existent;

d) la introducerea oricărei noi tehnologii sau proceduri de lucru;

e) la executarea unor lucrări speciale.

(2) Instruirea lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă trebuie să fie:

a) adaptată în funcţie de evoluţia riscurilor profesionale sau de apariţia unor riscuri noi;

b) periodică şi pe măsura necesităţii.

ssmexpert.md - tel.068118455

(3) Instruirea periodică a muncitorilor se va efectua la intervale ce nu vor depăşi 6 luni.

(4) Angajatorul se va asigura că lucrătorii unităţilor din exterior, care desfăşoară activităţi în unitatea sa, sînt instruiţi adecvat în ce priveşte riscurile profesionale pe durata desfăşurării activităţilor în această unitate.

(5) Reprezentanţii lucrătorilor au dreptul la o instruire corespunzătoare.

(6) În cazul în care resursele unităţii respective nu sînt suficiente pentru organizarea instruirii lucrătorilor în sensul alin.(1) din lipsa personalului specializat, angajatorul este obligat să recurgă la servicii externe de protecţie şi prevenire acreditate în modul prevăzut de lege.

(7) Instruirea conducătorilor de unităţi, conducătorilor locurilor de muncă, specialiştilor, lucrătorilor desemnaţi şi reprezentanţilor lucrătorilor se efectuează îndată după numirea lor în funcţiile respective şi periodic, cel puţin o dată în 36 de luni. Instruirea conducătorilor de unităţi şi lucrătorilor desemnaţi se efectuează la cursuri de instruire realizate de serviciile externe de protecţie şi prevenire. Instruirea conducătorilor locurilor de muncă, specialiştilor şi reprezentanţilor lucrătorilor se efectuează la cursuri de instruire realizate de serviciul intern de protecţie şi prevenire sau de serviciile externe de protecţie şiprevenire.

(8) Instruirea lucrătorilor prevăzută în prezentul articol are loc în timpul programului de lucru, în interiorul sau în afara unităţii. Costul instruirii se suportă de către angajator.

Articolul 18. Indemnizaţia unică în cazul reducerii capacităţii de muncă sau decesului lucrătorului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale

(1) Lucrătorului căruia i s-a evaluat procentul capacităţii de muncă păstrată ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale i se plăteşte, din contul unităţii care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională, pe lîngă despăgubirea stabilită de lege, o indemnizaţie unică, luîndu-se ca bază salariul mediu lunar pe ţară, pentru fiecare procent de pierdere a capacităţii de muncă, dar nu mai puţin de un salariu anual al accidentatului.

(2) În caz de deces al lucrătorului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, unitatea care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională repară prejudiciul material persoanelor care au dreptul la aceasta, în modul şi în mărimea stabilită de lege, şi, în plus, le plăteşte, din contul mijloacelor proprii, o indemnizaţie unică, luîndu-se ca bază salariul mediu anual al celui decedat, înmulţit la numărul anilor compleţi pe care acesta nu i-a trăit pînă la vîrsta de 62 de ani, dar nu mai puţin de 10 salarii medii anuale.

(3) Plata indemnizaţiei unice prevăzută la alin.(1) şi alin.(2) se efectuează începînd cu data de 30 mai 2008.

ssmexpert.md - tel. 068118455

(4) Dacă reducerea capacităţii de muncă sau decesul lucrătorului a survenit în urma unui accident de muncă nu numai din vina unităţii ci şi a accidentatului, se aplică răspunderea mixtă conform legii şi mărimea indemnizaţiei unice se reduce în dependenţă de gradul de vinovăţie a accidentatului.

(5) Indemnizaţia unică se plăteşte persoanelor care au dreptul la aceasta de către unitatea care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională, în modul stabilit de Guvern.

(6) În cazul în care unitatea nu dispune de mijloacele respective, plata indemnizaţiei unice se efectuează, în baza hotărîrii instanţei judecătoreşti, din contul oricăror bunuri sau mijloace ale unităţii.

(7) Litigiile ce ţin de achitarea indemnizaţiei unice se examinează de către instanţa judecătorească.

Capitolul IV
OBLIGAŢIILE ŞI DREPTURILE LUCRĂTORILOR

Articolul 19. Obligaţiile lucrătorilor

(1) Fiecare lucrător îşi va desfăşura activitatea în conformitate cu pregătirea profesională şi instruirea sa, precum şi cu instrucţiunile de securitate şi sănătate în muncă primite din partea angajatorului, astfel încît să nu expună la pericol de accidentare sau de îmbolnăvire profesională nici propria persoană şi nici alte persoane care ar putea fi afectate de acţiunile sau de omisiunile lui în timpul lucrului.

(2) Pentru realizarea dispoziţiilor alin.(1), lucrătorii sînt obligaţi:

a) să utilizeze corect maşinile, aparatele, uneltele, substanţele periculoase, echipamentele de transport şi alte mijloace de producţie;

b) să utilizeze corect echipamentul individual de protecţie pus la dispoziţie şi, după utilizare, să îl înapoieze sau să îl pună la locul destinat pentru păstrare;

c) să excludă deconectarea, schimbarea sau mutarea arbitrară a dispozitivelor de protecţie ale maşinilor, aparatelor, uneltelor, instalaţiilor, clădirilor şi altor construcţii, precum şi să utilizeze corect aceste dispozitive;

d) să comunice imediat angajatorului şi/sau lucrătorilor desemnaţi orice situaţie de muncă pe care au motive întemeiate să o considere un pericol grav pentru securitate şi sănătate, precum şi orice defecţiuni ale sistemelor de protecţie;

e) să aducă la cunoştinţă conducătorului locului de muncă şi/sau angajatorului orice caz de îmbolnăvire a lor la locul de muncă sau orice accident de muncă suferit de ei;

f) să coopereze cu angajatorul şi/sau cu lucrătorii desemnaţi, atîta timp cît este necesar, pentru a face posibilă realizarea oricăror măsuri sau cerinţe dispuse de inspectorii de muncă sau pentru a da posibilitate angajatorului să se asigure că mediul de lucru este în siguranţă şi nu prezintă riscuri profesionale în activitatea lucrătorului;

ssmexpert.md - tel. 068118455

g) să însuşească şi să respecte instrucţiunile de securitate şi sănătate în muncă.

(3) Obligaţiile prevăzute la alin.(1) se aplică, după caz, şi altor persoane specificate la art.3 alin.(2) lit.c)–h).

Articolul 20. Drepturile lucrătorilor

Fiecare lucrător este în drept:

a) să aibă un post de lucru corespunzător actelor normative de securitate şi sănătate în muncă;

b) să obţină de la angajator informaţii veridice despre condiţiile de lucru, despre existenţa riscului profesional, precum şi despre măsurile de protecţie împotriva influenţei factorilor de risc profesional;

c) să refuze efectuarea de lucrări în cazul apariţiei unui pericol pentru viaţa ori sănătatea sa pînă la înlăturarea acestuia;

d) să fie asigurat, din contul angajatorului, cu echipament individual de protecţie;

e) să fie instruit şi să beneficieze de reciclare profesională în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă din contul angajatorului;

f) să se adreseze angajatorului, sindicatelor, autorităţilor administraţiei publice centrale şi locale, instanţelor judecătoreşti pentru soluţionarea problemelor ce ţin de securitatea şi sănătatea în muncă;

g) să participe personal sau prin intermediul reprezentanţilor săi la examinarea problemelor legate de asigurarea unor condiţii de lucru nepericuloase la postul său de lucru, la cercetarea accidentului de muncă sau a bolii profesionale contractate de el;

h) să fie supus unui examen medical extraordinar potrivit recomandărilor medicale, cu menţinerea postului de lucru şi a salariului mediu pe durata efectuării acestui examen.

Capitolul V
DISPOZIŢII DIVERSE

Articolul 21. Examenul medical

(1) Măsurile prin care lucrătorilor li se asigură examenul medical corespunzător riscurilor profesionale cu care aceştia se confruntă la locul de muncă se stabilesc potrivit actelor normative emise de Ministerul Sănătăţii, Muncii şi Protecţiei Sociale, cu consultarea patronatelor şi sindicatelor.

(2) Măsurile prevăzute la alin. (1) vor fi formulate astfel încît fiecare lucrător să beneficieze cu regularitate de examen medical.

(3) Angajarea şi transferul unor categorii de lucrători la alt lucru se vor face conform avizelor medicale eliberate în temeiul examenelor medicale.

(4) Cheltuielile ce ţin de organizarea şi efectuarea examenului medical sînt suportate de angajator.

smexpert.md - tel. 068118455

Articolul 23. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi şi a altor acte normative de securitate şi sănătate în muncă

Persoanele cu funcţii de răspundere şi lucrătorii vinovaţi de încălcarea prezentei legi şi a altor acte normative de securitate şi sănătate în muncă poartă răspundere materială, disciplinară, administrativă şi penală conform legii.

Articolul 23[1]. Asigurarea controlului de stat, coordonarea și monitorizarea

(1) Controlul de stat al respectării de către angajatori a prezentei legi şi a altor acte normative privind securitatea şi sănătatea în muncă este exercitat de următoarele autorităţi competente în domeniul siguranţei ocupaţionale:

a) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor – pentru unitățile de producere şi de prestări servicii a căror activitate este reglementată în principal de legislația din domeniile sanitar-veterinar, fitosanitar, siguranța alimentelor, producerea și circulația vinului și a produselor alcoolice;

b) Agenţia pentru Protecția Consumatorilor şi Supravegherea Pieţei – pentru unitățile de producere şi de prestări servicii a căror activitate este reglementată în principal de legislația din domeniile comerţului cu produse nealimentare și prestări servicii, inclusiv turistice;

c) Agenția Naţională pentru Sănătate Publică – pentru unitățile de producere şi de prestări servicii a căror activitate este reglementată în principal de legislația din domeniul ocrotirii sănătății şi sănătăţii publice;

d) Inspectoratul pentru Protecția Mediului – pentru unitățile de producere şi de prestări servicii a căror activitate este reglementată în principal de legislația din domeniul protecției mediului și resurselor naturale;

e) Agenția Națională Transport Auto – pentru unitățile de producere şi de prestări servicii a căror activitate este reglementată în principal de legislația din domeniul transportului rutier;

f) Autoritatea Aeronautică Civilă – pentru unitățile de producere şi de prestări servicii a căror activitate este reglementată în principal de legislația din domeniul aviației civile;

g) Agenția Navală – pentru unitățile de producere şi de prestări servicii a căror activitate este reglementată în principal de legislația din domeniul transportului naval;

h) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică – pentru unitățile de producere și de prestări servicii a căror activitate este reglementată în principal de legislația din sectorul electroenergetic;

i) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației – pentru unitățile de producere şi de prestări servicii a căror activitate este reglementată în principal de legislația din domeniul comunicațiilor electronice;

j) Agenţia pentru Supraveghere Tehnică – pentru unitățile de producere şi de prestări servicii din toate celelalte domenii de activitate, care nu sînt prevăzute la lit. a)–i), inclusiv pentru autorităţile administraţiei publice centrale şi locale, cu excepţia Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informaţii şi

SMEXpert.md - tel. 068118455

Securitate, Serviciului de Protecţie şi Pază de Stat, Administrației Naționale a Penitenciarelor şi Centrului Naţional Anticorupţie, care îşi organizează activităţi de inspecţie în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă prin serviciile lor de specialitate, care au competenţă numai pentru structurile din subordine.

(2) Coordonarea la nivel naţional și monitorizarea controlului de stat al respectării legislaţiei cu privire la securitatea şi sănătatea în muncă efectuat de către inspectorii de muncă din cadrul autorităţilor competente în domeniul controlului siguranţei ocupaţionale sînt exercitate de Inspectoratul de Stat al Muncii.

4. REGULAMENT
privind modul de organizare a activităţilor de protecţie a lucrătorilor la locul de muncă şi prevenire a riscurilor profesionale (extras)

Hotărîrea Guvernului Nr. 95 din 05.02.2009

Capitolul I
Dispoziţii generale

1. Prezentul Regulament stabileşte cerinţele minime pentru activităţile de protecţie a lucrătorilor la locul de muncă şi prevenire a riscurilor profesionale.

2. În sensul prezentului Regulament, termenii şi expresiile utilizate au următoarele semnificaţii:

conducător al locului de muncă – persoană competentă, desemnată de angajator să îndrume şi să supravegheze activitatea la un loc de muncă, în sarcina căreia este pusă şi îndeplinirea dispoziţiilor legale privind securitatea şi sănătatea în muncă;

evaluarea riscurilor profesionale – activitate prin care se determină dimensiunea abaterii sistemului de muncă de la starea ideală în care este exclusă orice posibilitate de accidentare sau îmbolnăvire profesională;

instrucţiuni de securitate şi sănătate în muncă – act juridic, emis de unitate, care cuprinde dispoziţii prin a căror respectare de către lucrător se urmăreşte eliminarea comportamentului accidentogen al acestuia;

instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă – ansamblu de activităţi cu caracter didactic prin care se însuşesc, se transmit şi se verifică cunoştinţele în scopul formării deprinderilor de securitate şi sănătate în muncă;

pericol grav şi imediat de accidentare – situaţie concretă, reală şi actuală căreia îi lipseşte doar prilejul declanşator pentru a se produce un accident de muncă în orice moment;

post de lucru – cea mai simplă subdiviziune organizatorică a unui loc de muncă;

serviciu intern de protecţie şi prevenire – compartiment distinct, aflat în subordinea directă a angajatorului, pentru efectuarea activităţilor de protecţie şi prevenire;

smexpert.md - tel. 068118455

zonă cu risc profesional grav şi specific – zonă din cadrul unităţii în care au fost identificate riscuri ce pot genera accidente de muncă sau boli profesionale cu consecinţe grave şi ireversibile (invaliditate sau decesul lucrătorului).

Capitolul II
Organizarea activităţilor de protecţie şi prevenire

3. Organizarea activităţilor de protecţie şi prevenire este realizată de către angajator, în următoarele modalităţi:

1) prin asumarea de către angajator, în condiţiile articolului 11 alineatul (10) din Legea securităţii şi sănătăţii în muncă, a atribuţiilor lucrătorului desemnat;

2) prin desemnarea unuia sau a mai multor lucrători pentru a desfăşura activităţile de protecţie şi prevenire;

3) prin înfiinţarea unui serviciu intern de protecţie şi prevenire;

4) prin apelarea la servicii externe de protecţie şi prevenire.

4. Activităţile de protecţie şi prevenire desfăşurate în cadrul unităţii prin modalităţile prevăzute la punctul 3 din prezentul Regulament sînt următoarele:

1) evaluarea riscurilor profesionale;

2) elaborarea şi revizuirea periodică a planului de protecţie şi prevenire, precum şi asigurarea îndeplinirii acestuia;

3) stabilirea atribuţiilor şi responsabilităţilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă ce revin lucrătorilor;

4) verificarea cunoaşterii şi aplicării de către toţi lucrătorii a măsurilor prevăzute în planul de protecţie şi prevenire, precum şi a atribuţiilor şi responsabilităţilor ce le revin în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă;

5) asigurarea unităţii cu materialele necesare informării şi instruirii lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă: cărţi, broşuri, ghiduri, afişe, filme etc.;

6) amenajarea şi dotarea cabinetului şi/sau locurilor speciale de securitate şi sănătate în muncă;

7) elaborarea instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă, ţinînd seama de particularităţile activităţilor desfăşurate şi ale locurilor de muncă/posturilor de lucru;

8) asigurarea fiecărui lucrător cu instrucţiuni de securitate şi sănătate în muncă, inclusiv cu instrucţiuni privind acordarea primului ajutor în caz de accidentare în muncă;

9) asigurarea informării şi instruirii lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă;

10) verificarea cunoaşterii şi aplicării de către lucrători a informaţiilor şi instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă;

11) asigurarea întocmirii planului de acţiune în caz de pericol grav şi imediat;

12) evidenţa zonelor cu risc ridicat şi specific;

ssmexpert.md - tel. 068118455

13) stabilirea zonelor care necesită semnalizare de securitate şi sănătate în muncă, precum şi a tipului de semnalizare;

14) monitorizarea funcţionării instalaţiilor de ventilare, dispozitivelor de protecţie, aparaturii de măsură şi control;

15) verificarea stării de funcţionare a sistemelor de siguranţă şi de semnalizare în caz de avarie;

16) stabilirea necesarului de dotare a lucrătorilor cu echipament individual de protecţie;

17) asigurarea întreţinerii, utilizării şi depozitarii adecvate a echipamentelor individuale de protecţie;

18) asigurarea comunicării, cercetării şi raportării corecte şi în termenele stabilite a accidentelor de muncă;

19) asigurarea locurilor de muncă cu truse medicale pentru acordarea primului ajutor în caz de accidentare în muncă;

20) asigurarea realizării măsurilor dispuse de către inspectorii de muncă cu prilejul vizitelor de control în unitate şi al cercetării accidentelor de muncă;

21) colaborarea cu lucrătorii şi/sau cu reprezentanţii acestora, cu serviciile externe de protecţie şi prevenire în vederea coordonării măsurilor de protecţie şi prevenire;

22) colaborarea cu lucrătorii desemnaţi/serviciile interne/serviciile externe ai/ale altor angajatori în situaţia în care mai mulţi angajatori îşi desfăşoară activitatea în acelaşi loc de muncă;

23) aplicarea de stimulente şi sancţiuni disciplinare lucrătorilor, conform criteriului îndeplinirii atribuţiilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă;

24) întocmirea documentaţiei şi rapoartelor prevăzute de reglementările privind securitatea şi sănătatea în muncă.

5. Angajatorul poate efectua activităţile respective de protecţie şi prevenire, dacă se îndeplinesc cumulativ următoarele condiţii:

1) activităţile economice desfăşurate în cadrul unităţii nu sînt dintre cele prevăzute în anexa nr.1 la prezentul Regulament;

2) în unitate se desfăşoară activităţi economice fără pericole de accidentare sau de îmbolnăvire profesională;

3) angajatorul îşi desfăşoară activitatea profesională în unitate în mod efectiv şi cu regularitate;

4) angajatorul îndeplineşte cerinţele minime de pregătire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, corespunzătoare nivelului doi, conform dispoziţiilor punctelor 37-40 din prezentul Regulament.

6. În cazul în care nu sînt îndeplinite condiţiile prevăzute la punctul 5 din prezentul Regulament, angajatorul trebuie să desemneze unul sau mai mulţi lucrători,

ssmexpert.md - tel. 068118455

conform prevederilor punctelor 10-14, sau poate organiza serviciul intern de protecţie şi prevenire, conform prevederilor punctelor 15-24 din prezentul Regulament, sau să apeleze, concomitent sau alternativ, la unul sau mai multe servicii externe.

7. În cazul în care sînt îndeplinite condiţiile prevăzute la punctul 5 din prezentul Regulament, dar angajatorul nu efectuează în totalitate activităţile de protecţie şi prevenire, pentru activităţile pe care nu le realizează angajatorul trebuie să apeleze la unul sau mai multe servicii externe.

8. Cu referinţă la unităţile care desfăşoară activităţi dintre cele prevăzute în anexa nr. 1 la prezentul Regulament, angajatorul este obligat să organizeze serviciul intern de protecţie şi prevenire.

9. În cazul în care lucrătorii desemnaţi şi/sau serviciul intern de protecţie şi prevenire nu dispun de capacităţile şi aptitudinile necesare pentru efectuarea tuturor activităţilor de protecţie şi prevenire, angajatorul este obligat să apeleze la unul sau mai multe servicii externe.

Capitolul III
Lucrătorii desemnaţi

10. Desemnarea nominală a lucrătorului (lucrătorilor) pentru a se ocupa de activităţile de protecţie şi prevenire se face prin decizia angajatorului.

11. Angajatorul va stabili activităţile de protecţie şi prevenire pe care lucrătorul desemnat, dispunînd de competenţă, timp necesar şi mijloace adecvate, urmează să le efectueze.

12. Pentru a putea să desfăşoare activităţile de protecţie şi prevenire, lucrătorul desemnat trebuie să îndeplinească cerinţele minime de pregătire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă corespunzătoare nivelului doi, conform prevederilor punctelor 37-40 din prezentul Regulament.

13. Angajatorul va stabili numărul de lucrători desemnaţi, în funcţie de mărimea unităţii şi/sau riscurile la care sînt expuşi lucrătorii, precum şi de distribuţia acestora în cadrul unităţii.

14. Angajatorul trebuie să asigure lucrătorii desemnaţi cu mijloace adecvate şi să le acorde timpul necesar pentru a-şi desfăşura activităţile de protecţie şi prevenire.

Capitolul IV
Organizarea serviciului intern de protecţie şi prevenire

15. Serviciul intern de protecţie şi prevenire se organizează în subordinea directă a angajatorului ca **un compartiment distinct**.

16. Angajatorul va stabili structura serviciului intern de protecţie şi prevenire în funcţie de mărimea unităţii şi/sau de riscurile la care sînt expuşi lucrătorii, precum şi de distribuţia acestora în cadrul unităţii.

17. Angajatorul va consemna în regulamentul serviciului intern de protecţie şi

ssmexpert.md - tel. 068118455

prevenire activităţile de protecţie şi prevenire, care vor fi desfăşurate de către serviciul intern de protecţie şi prevenire.

18. Serviciul intern de protecţie şi prevenire trebuie să fie format din lucrători care îndeplinesc cerinţele minime de pregătire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, corespunzătoare nivelului doi, conform prevederilor punctelor 37-40 din prezentul Regulament.

19. În cadrul serviciului intern de protecţie şi prevenire pot activa şi alţi lucrători pentru desfăşurarea activităţilor auxiliare.

20. Lucrătorii din cadrul serviciului intern de protecţie şi prevenire trebuie să desfăşoare numai activităţi de protecţie şi prevenire şi, cel mult, activităţi conexe, cum ar fi prevenirea şi stingerea incendiilor şi protecţia mediului.

21. Angajatorul trebuie să asigure serviciul intern de protecţie şi prevenire cu mijloacele materiale şi umane necesare pentru ca să-şi poată desfăşura activităţile respective de protecţie şi prevenire.

22. Pentru ocuparea funcţiilor în cadrul serviciului intern de protecţie şi prevenire angajatorul va asigura condiţii egale atît pentru femei, cît şi pentru bărbaţi.

23. În cazul în care angajatorul îşi desfăşoară activitatea în mai multe locuri de muncă dispersate teritorial, serviciul de protecţie şi prevenire trebuie să fie organizat astfel încît să se asigure în mod corespunzător desfăşurarea activităţilor de protecţie şi prevenire.

24. În situaţia în care activitatea de protecţie şi prevenire este desfăşurată de mai multe servicii interne, acestea vor acţiona coordonat pentru a asigura eficienţa acestei activităţi.

Capitolul V
Organizarea serviciului extern de protecţie şi prevenire

25. Serviciul extern de protecţie şi prevenire asigură, pe bază de contract, activităţile de protecţie a lucrătorilor la locul de muncă şi prevenire a riscurilor profesionale.

26. Dacă angajatorul apelează la serviciul extern de protecţie şi prevenire, acesta trebuie să aibă acces la toate informaţiile necesare desfăşurării activităţii de protecţie şi prevenire.

27. Serviciul extern de protecţie şi prevenire trebuie să dispună de lucrători cu capacitate profesională adecvată şi de mijloacele materiale necesare pentru a-şi desfăşura activitatea.

28. Serviciul extern de protecţie şi prevenire trebuie să fie format din lucrători care îndeplinesc cerinţele minime de pregătire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă corespunzătoare nivelului doi, conform prevederilor punctelor 37-40 din prezentul Regulament.

29. În cadrul serviciului extern de protecţie şi prevenire pot activa şi alţi lu-

ssmexpert.md - tel. 068118455

crători pentru desfăşurarea activităţilor auxiliare.

30. Contractul încheiat între angajator şi serviciul extern de protecţie şi prevenire trebuie să cuprindă activităţile de protecţie şi prevenire care vor fi desfăşurate de către serviciul în cauză.

Capitolul VI
Reprezentanţii lucrătorilor cu răspunderi

31. Reprezentanţii lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă sînt aleşi de către şi dintre lucrătorii din unitate.

32. În calitate de reprezentanţi ai lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă vor fi aleşi atît femei, cît şi bărbaţi.

33. Numărul reprezentanţilor lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, care se aleg, se stabileşte în funcţie de numărul total al lucrătorilor din unitate, conform dispoziţiilor punctului 9 din Regulamentul-cadru de organizare şi funcţionare a comitetului pentru securitate şi sănătate în muncă (anexa nr.2 la prezenta hotărîre).

34. Lucrătorii comunică în scris angajatorului numărul, numele şi prenumele reprezentanţilor lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

35. Reprezentanţii lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă trebuie să îndeplinească cerinţele minime de pregătire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, corespunzătoare cel puţin nivelului unu, conform prevederilor punctelor 37 – 40 din prezentul Regulament.

36. Reprezentanţii lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă sînt consultaţi şi participă, în conformitate cu articolul 15 din Legea securităţii şi sănătăţii în muncă, şi pot desfăşura următoarele activităţi:

1) colaborează cu angajatorul pentru îmbunătăţirea condiţiilor de securitate şi sănătate în muncă;

2) însoţesc echipa sau persoana care efectuează evaluareariscurilor;

3) ajută lucrătorii să conştientizeze necesitatea aplicării măsurilor de securitate şi sănătate în muncă;

4) aduc la cunoştinţa angajatorului sau comitetului pentru securitate şi sănătate în muncă propunerile lucrătorilor referitoare la îmbunătăţirea condiţiilor de muncă;

5) urmăresc realizarea măsurilor din planul de protecţie şi prevenire;

6) informează inspectoratul teritorial de muncă asupra nerespectării dispoziţiilor legale în domeniul securităţii şi sănătăţii înmuncă.

Capitolul VII
Cerinţele minime de pregătire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă

37. Pregătirea în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă cuprinde două ni-

ssmexpert.md tel. 068118455

veluri: nivelul unu şi nivelul doi.

38. Cerinţele minime de pregătire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă sînt:

1) pentru nivelul întîi:

a) studii liceale;

b) absolvirea cursului de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă cu conţinut minim, conform celui prevăzut în anexa nr. 2 la prezentul Regulament;

2) pentru nivelul doi:

a) studii superioare sau medii tehnice;

b) absolvirea cursului de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă cu conţinut minim conform celui prevăzut în anexa nr. 3 la prezentul Regulament.

39. Nivelurile de pregătire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă se atestă prin documentul de absolvire a instituţiei respective de învăţămînt şi a cursului de instruire.

40. Cursurile de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, prevăzute la punctul 38 din prezentul Regulament, se realizează de către servicii externe de protecţie şi prevenire.

Capitolul VIII
Evaluarea riscurilor profesionale

41. Evaluarea riscurilor profesionale se efectuează prin orice metodă însuşită de evaluatori şi se finalizează cu propunerea măsurilor de prevenire a riscurilor profesionale.

42. Rezultatele evaluării riscurilor profesionale vor fi consemnate într-o fişă de evaluare a riscurilor profesionale, care va cuprinde informaţiile specificate în metoda de evaluare aplicată.

Capitolul IX
Elaborarea planului de protecţie şi prevenire

43. Conform dispoziţiilor articolului 13 litera f) din Legea securităţii şi sănătăţii în muncă, angajatorul trebuie să întocmească, acolo unde natura şi gradul de risc profesional o necesită, un plan anual de protecţie şi prevenire, care va fi revizuit ori de cîte ori intervin modificări ale condiţiilor de muncă, respectiv apariţia unor riscuri noi.

44. În urma evaluării riscurilor profesionale pentru fiecare loc de muncă/post de lucru se stabilesc măsuri de protecţie şi prevenire (de natură tehnică, igienico-sanitară, organizatorică şi de altă natură), necesare pentru asigurarea securităţii şi sănătăţii lucrătorilor, precum şi resursele umane şi materiale necesare realizării lor, care vor fi incluse în planul anual de protecţie şi prevenire, conform anexei nr.4 la prezentul Regulament.

45. Măsurile de protecţie şi prevenire vor fi formulate astfel încît să se asigure egalitatea între femei şi bărbaţi în ceea ce priveşte securitatea şi sănătatea lor la locul de muncă.

46. Planul de protecţie şi prevenire se elaborează cu consultarea lucrătorilor

ssmexpert.md - tel. 068118455

şi/sau a reprezentanţilor lor sau a comitetului pentru securitate şi sănătate în muncă, după caz.

Capitolul X
Instruirea lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă
Secţiunea 1
Dispoziţii generale

47. Instruirea lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă se efectuează din mijloacele unităţii, în timpul programului de lucru, în interiorul sau în afara unităţii.

48. Perioada în care se desfăşoară instruirea lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă este considerată timp de muncă.

49. Angajatorul va asigura condiţii egale atît pentru femei, cît şi pentru bărbaţi în cadrul instruirii în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

50. Instruirea lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă cuprinde următoarele faze:

1) instruirea la angajare:

a) instruirea introductiv-generală;

b) instruirea la locul de muncă;

2) instruirea periodică.

51. Fiecare angajator are obligaţia să asigure baza materială corespunzătoare unei instruiri adecvate.

52. Durata fiecărei faze de instruire depinde de specificul activităţii economice şi de riscurile profesionale, precum şi de activităţile de protecţie şi prevenire la nivelul unităţii, care va fi nu mai mică de 1 oră.

53. Rezultatul instruirii lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă se consemnează, în mod obligatoriu, în Fişa personală de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, conform anexei nr. 5 la prezentul Regulament, care se va păstra de către conducătorul locului de muncă.

54. După finalizarea instruirii, Fişa personală de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă se semnează de către lucrătorul instruit şi de către persoana care a efectuat instruirea şi a verificat cunoştinţele.

55. Pentru lucrătorii altor unităţi, care desfăşoară activităţi pe bază de contract de prestări servicii în unitatea unui alt angajator, angajatorul beneficiar de servicii va asigura instruirea lucrătorilor privind activităţile specifice unităţii respective, riscurile pentru securitate şi sănătate în muncă şi măsurile de protecţie şi prevenire la nivelul unităţii, care se va consemna în Fişa colectivă de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, conform anexei nr. 6 la prezentul Regulament.

56. Fişa colectivă de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă se întocmeşte în două exemplare, dintre care un exemplar se va păstra de către angajator/lucrătorul desemnat/serviciu intern de prevenire şi protecţie, care a efectuat

ssmexpert.md - tel. 068118455

instruirea, iar un exemplar – de către angajatorul lucrătorilor instruiţi.

57. Inspectorii de muncă, în timpul controlului aplicării actelor normative de securitate şi sănătate în muncă, vor fi însoţiţi de către un reprezentant desemnat de către angajator, fără a se întocmi Fişa colectivă de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

Secţiunea a 2-a
Instruirea introductiv-generală

58. Instruirea introductiv-generală cuprinde:

1) toate persoanele care solicită angajarea în cîmpul muncii;

2) stagiarii şi ucenicii.

59. Scopul instruirii introductiv-generale este de a informa despre activităţile specifice unităţii respective, riscurile pentru securitate şi sănătate în muncă, pre- cum şi despre măsurile de protecţie şi prevenire la nivelul unităţii.

60. Instruirea introductiv-generală se efectuează de către:

1) angajatorul care şi-a asumat atribuţiile lucrătorului desemnat;

2) lucrătorul desemnat;

3) un lucrător al serviciului intern de protecţie şi prevenire;

4) serviciul extern de protecţie şi prevenire.

61. Instruirea introductiv-generală va cuprinde cel puţin următoarele:

1) actele normative naţionale de securitate şi sănătate în muncă;

2) consecinţele posibile ale necunoaşterii şi nerespectării actelor normative de securitate şi sănătate în muncă;

3) riscurile profesionale specifice unităţii;

4) măsurile la nivelul unităţii privind stingerea incendiilor, evacuarea lucrătorilor în cazul unui pericol grav şi imediat şi acordarea primului ajutor în caz de accidentare în muncă.

62. Instruirea introductiv-generală se va finaliza cu verificarea cunoştinţelor însuşite de cei instruiţi, care se va efectua de către lucrătorul desemnat/lucrătorul serviciului intern de protecţie şi prevenire/lucrătorul serviciului extern de protecţie şiprevenire.

63. Lucrătorul desemnat/lucrătorul serviciului intern de protecţie şi prevenire/ lucrătorul serviciului extern de protecţie şi prevenire, în raport cu rezultatul verificării cunoştinţelor, face propuneri angajatorului referitor la angajarea sau neangajarea persoanelor respective.

Secţiunea a 3-a
Instruirea la locul de muncă

64. Instruirea muncitorilor la locul de muncă se efectuează de către conducătorul locului de muncă pe baza informaţiilor şi instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă, după instruirea introductiv-generală. Scopul instruirii la locul de muncă este prezentarea riscurilor profesionale, precum şi măsurile de protecţie

ssmExpert.md - tel. 068118455

şi prevenire la nivelul fiecărui loc de muncă şi/sau post de lucru.

65. Instruirea la locul de muncă va cuprinde cel puţin următoarele:

1) informaţiile privind riscurile profesionale specifice locului de muncă şi/sau postului de lucru;

2) dispoziţiile instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă elaborate pentru locul de muncă şi/sau postul de lucru;

3) măsurile la nivelul locului de muncă şi/sau postului de lucru privind stingerea incendiilor şi evacuarea lucrătorilor în cazul unui pericol grav şi imediat;

4) dispoziţiile instrucţiunilor privind acordarea primului ajutor în caz de accidentare în muncă;

5) demonstraţii practice privind lucrul pe care muncitorul îl va desfăşura, precum şi exerciţii practice privind utilizarea echipamentului individual de protecţie, mijloacelor de alarmare, intervenţie, evacuare şi de prim ajutor în caz de accidentare în muncă.

66. Muncitorul va fi admis la lucrul de sine stătător numai după verificarea cunoştinţelor lui de către conducătorul locului de muncă şi consemnarea acestui fapt în Fişa personală de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

Secţiunea a 4-a
Instruirea periodică

67. Instruirea periodică a muncitorilor se efectuează de către conducătorul locului de muncă pe baza informaţiilor şi instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă, avînd drept scop reîmprospătarea şi actualizarea cunoştinţelor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

68. Intervalul dintre două instruiri periodice va fi stabilit de angajator, în funcţie de condiţiile locului de muncă şi/sau ale postului de lucru, care nu va fi mai mare de 6 luni.

69. Instruirea periodică se efectuează şi în următoarelecazuri:

1) cînd muncitorul a lipsit de la lucru peste 30 de zile calendaristice;

2) cînd au fost operate modificări în instrucţiunile de securitate şi sănătate în muncă;

3) în urma încălcării de către muncitor a instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă;

4) la reluarea activităţii după accidentul de muncă suferit de către muncitor;

5) la executarea unor lucrări ocazionale sau speciale, care nu fac parte din procesul de muncă obişnuit al muncitorului;

6) la lichidarea consecinţelor avariilor, calamităţilor naturale etc.;

7) la efectuarea lucrărilor pentru care se perfectează un bon de lucru – permis;

8) la introducerea unui nou echipament de lucru sau a unor modificări ale echipamentului de lucru existent;

smexperi.md - tel. 068118455

9) la introducerea oricărei tehnologii noi sau a unor proceduri noi de lucru;

10) la modificarea tehnologiilor existente sau procedurilor de lucru;

11) la schimbarea locului de muncă, postului de lucru sau a lucrului în cadrul unităţii.

70. Muncitorul va putea să-şi continue lucrul de sine stătător numai după verificarea cunoştinţelor lui de către conducătorul locului de muncă şi consemnarea acestui fapt în Fişa personală de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

Secţiunea a 5-a
Cursurile de instruire

71. În conformitate cu articolul 17 alineatul (7) din Legea securităţii şi sănătăţii în muncă, instruirea conducătorilor unităţilor, conducătorilor locurilor de muncă, specialiştilor, lucrătorilor desemnaţi şi reprezentaţilor lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă se efectuează îndată după numirea lor în funcţiile respective şi, periodic, cel puţin o dată în 36 luni, la cursuri de instruire realizate de servicii externe de protecţie şi prevenire.

72. Conducătorii unităţilor care nu şi-au asumat atribuţiile lucrătorilor desemnaţi, conducătorii locurilor de muncă, specialiştii şi reprezentaţii lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă vor urma cursul de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, cu conţinut minim conform celui prevăzut în anexa nr. 2 la prezenta hotărîre.

73. Conducătorii unităţilor care şi-au asumat atribuţiile lucrătorilor desemnaţi şi lucrătorii desemnaţi vor urma cursul de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, cu conţinut minim conform celui prevăzut în anexa nr. 3 la prezentul Regulament.

74. Cursurile de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă se vor finaliza cu verificarea cunoştinţelor însuşite, rezultatele cărora se vor consemna într-un proces-verbal, care se va păstra la serviciul extern de protecţie şi prevenire, cel puţin 36 luni de la data absolvirii cursului de instruire.

75. Absolvirea cursurilor de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă se va atesta prin certificate de absolvire eliberate de serviciile externe de protecţie şi prevenire.

Capitolul XI
Elaborarea instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă

76. Instrucţiunile se elaborează pentru toate ocupaţiile şi lucrările desfăşurate în unitate, ţinînd seama de particularităţile acestora şi ale locurilor de muncă/posturilor de lucru, şi se perfectează conform anexei nr. 7 la prezentul Regulament.

77. Textul instrucţiunilor se va constitui din cerinţe laconice, distincte, care vor exclude interpretări diverse. Cerinţele instrucţiunilor vor fi expuse în conse-

ssmexpert.md - tel. 068118455

cutivitate conformă desfăşurării procesului de muncă şi vor fi formulate pe baza actelor normative de securitate şi sănătate în muncă, instrucţiunilor de utilizare a echipamentelor de lucru şi a echipamentelor de protecţie emise de producător, precum şi pe baza documentaţiei tehnologice.

78. Instrucţiunile vor fi reexaminate în următoarele cazuri:

1) la apariţia unor noi acte normative de securitate şi sănătate în muncă;

2) la modificarea procesului tehnologic, schimbarea condiţiilor de lucru, utilizarea echipamentelor de lucru noi;

3) la apariţia unor situaţii de avarie sau în urma unui accident de muncă produs din cauza imperfecţiunii instrucţiunilor.

79. Instrucţiunile se înregistrează într-un registru, conform anexei nr. 8 la prezentul Regulament, se multiplică într-un număr necesar şi se acordă muncitorilor.

Capitolul XII
Constatarea stării de pericol grav şi imediat de accidentare şi aplicarea măsurilor de securitate ce se impun

80. Starea de pericol grav şi imediat de accidentare poate fi constatată de către orice lucrător din unitate, lucrător al serviciului extern de protecţie şi prevenire cu care unitatea a încheiat contract, precum şi de către inspectorul de muncă.

81. La constatarea stării de pericol grav şi imediat de accidentare se vor lua imediat următoarele măsuri de securitate:

1) oprirea echipamentului de lucru şi/sau activităţii;

2) evacuarea lucrătorilor din zona periculoasă;

3) anunţarea serviciilor specializate;

4) anunţarea conducătorilor ierarhic superiori;

5) eliminarea cauzelor care au condus la apariţia stării de pericol grav şi imediat.

82. În vederea realizării măsurilor prevăzute la punctul 81:

- cu referinţă la cele specificate la subpunctul 1), angajatorul va desemna în prealabil lucrătorii care trebuie să oprească echipamentele de lucru şi va asigura instruirea acestora;

- cu referinţă la cele specificate la subpunctul 2), angajatorul în prealabil:

a) va întocmi planul de evacuare a lucrătorilor;

b) va afişa planul de evacuare a lucrătorilor la un loc vizibil;

c) va instrui lucrătorii în vederea aplicării planului de evacuare a lucrătorilor şi va verifica modul în care şi-au însuşit cunoştinţele;

- cu referinţă la cele specificate la subpunctul 3), angajatorul în prealabil:

a) va desemna lucrătorii care trebuie să contacteze serviciile specializate şi să îi instruiască în acest sens;

b) va asigura mijloacele de comunicare necesare contactării serviciilor specializate;

- cu referinţă la cele specificate la subpunctul 4), angajatorul în prealabil tre-

ssmexpert.md - tel.068118455

buie să stabilească modul operativ de anunţare la nivel ierarhic superior;

- cu referinţă la cele specificate la subpunctul 5), angajatorul în prealabil:

a) va desemna lucrătorii care au capacitatea necesară să elimine starea de pericol grav şi imediat, să asigure instruirea şi dotarea lor cu mijloace tehnice necesare intervenţiei;

b) va stabili serviciile specializate care pot interveni.

83. Angajatorul trebuie să stabilească măsurile de securitate prevăzute la punctul 81 din prezentul Regulament, ţinînd seama de natura activităţilor, numărul de lucrători, organizarea teritorială a activităţii şi de prezenţa altor persoane în afară celor implicate direct în procesul muncii.

Capitolul XIII
Evidenţa zonelor cu risc profesional grav şi specific

84. Evidenţa zonelor cu risc profesional grav şi specific, prevăzută la art. 13 lit. n) din Legea securităţii şi sănătăţii în muncă, se va ţine într-o Fişă care va cuprinde cel puţin informaţiile prevăzute în anexa nr. 9 la prezentul Regulament.

85. Angajatorul trebuie să aducă la cunoştinţa conducătorilor locurilor de muncă şi lucrătorilor care îşi desfăşoară activitatea în zonele cu risc profesional grav şi specific măsurile de prevenire stabilite în urma evaluării riscurilor.

86. Acţiunile pentru realizarea măsurilor de prevenire, stabilite în urma evaluării riscurilor profesionale pentru zonele cu risc profesional grav şi specific, constituie o prioritate în elaborarea planului de protecţie şi prevenire.

Anexa nr. 1

la Regulamentul privind modul de organizare a activităţilor de protecţie a lucrătorilor la locul de muncă şi prevenire a riscurilor profesionale

LISTA
activităţilor economice desfăşurate în cadrul unităţii

1. Industria extractivă.
2. Energia electrică şi termică, gaze şi apă.
3. Construcţii.
4. Industria prelucrătoare.
5. Transporturi şi comunicaţii.
6. Activităţi cu risc potenţial de expunere la radiaţii ionizante.
7. Activităţi cu risc potenţial de expunere la agenţi toxici.
8. Activităţi în care sînt implicate substanţe periculoase.
9. Activităţi cu risc de expunere la agenţi biologici

smexpert.md - tel. 068118455

Anexa nr. 2
la Regulamentul privind modul de organizare a activităţilor de protecţie a lucrătorilor la locul de muncă şi prevenire a riscurilor profesionale

CONŢINUTUL MINIM
al cursului de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă corespunzător nivelului întîi de pregătire

1. Actele normative de securitate şi sănătate în muncă.
2. Răspunderea pentru încălcarea actelor normative de securitate şi sănătate în muncă.
3. Noţiuni generale despre factorii de risc profesional.
4. Noţiuni generale despre evaluarea riscurilor profesionale.
5. Acordarea primului ajutor în caz de accidentare în muncă.

Durata cursului de instruire va fi de cel puţin **8 ore**.

Anexa nr. 3
la Regulamentul privind modul de organizare a activităţilor de protecţie a lucrătorilor la locul de muncă şi prevenire a riscurilor profesionale

CONŢINUTUL MINIM
al cursului de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă corespunzător nivelului doi de pregătire

1. Actele normative de securitate şi sănătate în muncă.
2. Răspunderea pentru încălcarea actelor normative de securitate şi sănătate în muncă.
3. Organizarea şi desfăşurarea activităţilor de protecţie a lucrătorilor la locul de muncă şi prevenire a riscurilor profesionale.
4. Factorii de risc profesional.
5. Metodele de evaluare a riscurilor profesionale.
6. Prevenirea riscurilor profesionale.
7. Acordarea primului ajutor în caz de accidentare în muncă.

Durata cursului de instruire va fi de cel puţin **40 ore**.

5. RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA CERINŢELOR DE SECURITATE ŞI SĂNĂTATE ÎN MUNCĂ

Conform art. 23 din **Legea securităţii şi sănătăţii în muncă**, persoanele cu funcţii de răspundere şi lucrătorii vinovaţi de încălcarea actelor legislative şi normative de securitate şi sănătate în muncă poartă răspundere **disciplinară, administrativă, materială şi penală** conform legii.

Răspunderea disciplinară.

Conform art. 206 alin (1) din **Codul Muncii** pentru încălcarea disciplinei de muncă (încălcarea instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă), angajatorul are dreptul să aplice faţă de lucrător sancţiuni disciplinare şi anume: **avertisment, mustrare, mustrare aspră, concediere.**

smexpert.md - tel.068118455

Răspunderea administrativă (amendă).

Articolul 55[3] din Codul Contravențional al RM: Încălcarea de către angajator a legislației privind securitatea și sănătatea în muncă

(1) Încălcarea de către angajator a legislației privind securitatea și sănătatea în muncă, dacă fapta nu constituie infracţiune, manifestată prin:

a) neevaluarea riscurilor profesionale la locurile de muncă;

b) neinformarea salariaților cu privire la riscurile profesionale;

c) lipsa în unitatea economică a actelor în domeniul securității și sănătății în muncă, ce trebuie să fie elaborate și/sau deținute de angajator conform legislaţiei în vigoare;

d) neasigurarea salariaților cu instrucțiuni şi instruiri privind securitatea și sănătatea în muncă;

e) atragerea la munci interzise de lege a unor categorii de salariați;

f) admiterea la muncă a salariaților fără pregătire profesională și/sau instruirea necesare în domeniul securității și sănătății în muncă;

g) nerespectarea obligației de stabilire pentru salariați a atribuțiilor ce le revin în domeniul securității și sănătății în muncă;

h) nerespectarea obligației de creare și menținere a condițiilor igienice și sanitare de muncă;

i) nerespectarea obligației de acordare gratuită a echipamentului de protecție;

j) neasigurarea condițiilor de efectuare a examenului medical periodic în modul stabilit de lege și, după caz, a testării psihologice periodice a salariaților;

k) nerespectarea obligației de a lua măsurile necesare pentru acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor și evacuarea lucrătorilor;

l) nerespectarea obligației de a asigura funcționarea permanentă și corespunzătoare a sistemelor și dispozitivelor de protecție, a aparaturii de măsurare și de control, precum și a instalațiilor de captare, de reținere și de neutralizare a substanțelor nocive degajate în timpul proceselor tehnologice,

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Aceleași încălcări săvîrșite asupra minorului se sancționează cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) **Neasigurarea comunicării, cercetării, evidenței și a raportării în modul stabilit a accidentelor de muncă produse în unitatea economică sau modificarea stării de fapt** rezultată din producerea unui accident de muncă, cu excepția cazurilor în care menținerea acestei stări poate genera alte accidente de muncă ori poate pune în pericol viața accidentaților sau a altor persoane, se sancționează **cu amendă de la**

smexpert.md - tel. 068118455

300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 91.14. Neafişarea semnului unic de interzicere a fumatului

Neafişarea semnului unic de interzicere a fumatului se sancţionează cu amendă de la 150 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 358. Încălcarea regulilor de apărare împotriva incendiilor

Încălcarea regulilor de apărare împotriva incendiilor se sancționează cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Răspunderea materială.

Conform art. 333 din Codul Muncii lucrătorul vinovat este obligat să repare prejudiciul material cauzat angajatorului dacă alte acte normative nu prevăd altfel.

Conform art. 335 din Codul Muncii ţinînd cont de circumstanţele concrete în care a fost cauzat prejudiciul material, angajatorul este în drept să renunţe integral sau parţial la repararea acestuia de către lucrătorul vinovat.

În cazul producerii unui accident de muncă cu reducerea capacității de muncă sau decesul lucrătorului, întreprinderea care poartă vina va achita o indemnizație unică conform art. 18 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10.07.2008, ulterior aceasta poate cere despăgubiri de la lucrătorul vinovat în producerea accidentului.

Răspunderea penală.

Articolul 183 din Codul penal al Republicii Moldova:

(1) Încălcarea de către o persoană cu funcţie de răspundere ori de câte o persoană care gestionează o organizaţie comercială, obştească sau altă organizaţie nestatală a tehnicii securităţii, a igienei industriale sau a altor reguli de protecţie a muncii, dacă această încălcare a provocat accidente cu oameni sau alte urmări grave, **se pedepseşte cu amendă în mărime de la 500 la 850 unităţi convenţional sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 100 la 200 de ore, sau cu închisoare de pînă la 2 ani.**

(2) Aceeaşi acţiune care a provocat din imprudenţă decesul unei persoane se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 3 ani.

Articolul 296. Încălcarea regulilor de protecţie contra incendiilor

Neîndeplinirea dispoziţiilor organelor de stat de supraveghere antiincendiară, precum şi încălcarea cu rea-voinţă a regulilor de protecţie contra incendiilor, dacă acestea au provocat urmări grave,se pedepsesc cu amendă în mărime de la 550 la 850 unităţi convenţionale sau cu închisoare de pînă la 2 ani.

ssmexpert.md - tel. 068118455

II. ÎNDRUMĂRI METOTOLOGICE PRIVIND SECURITATEA ŞI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ

1. Organizarea activităţilor de protecţie şi prevenire

Conform art. 9 din **Legea securităţii şi sănătăţii în muncă**, angajatorul este obligat să asigure securitatea şi sănătatea lucrătorilor sub toate aspectele ce ţin de activitatea desfăşurată.

Organizarea activităţilor de protecţie şi prevenire este realizată de către angajator, în următoarele modalităţi:

- prin asumarea de către angajator, în condiţiile articolului 11 alineatul (10) din Legea securităţii şi sănătăţii în muncă, a atribuţiilor lucrătorului desemnat;
- prin desemnarea unuia sau a mai multor lucrători pentru a desfăşura activităţile de protecţie şi prevenire;
- prin înfiinţarea unui serviciu intern de protecţie şi prevenire;
- prin apelarea la servicii externe de protecţie şi prevenire.

Activităţile de protecţie şi prevenire desfăşurate în cadrul unităţii sînt următoarele:

- evaluarea riscurilor profesionale;
- elaborarea planului de protecţie şi prevenire;
- stabilirea atribuţiilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă a persoanelor cu funcții de răspundere;
- elaborarea instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă;
- asigurarea instruirii lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă;
- asigurarea instruirii conducătorilor locurilor de muncă şi a specialiştilor;
- asigurarea comuncării, cercetării şi raportării accidentelor de muncă;
- aplicarea de stimulente şi sancţiuni disciplinare lucrătorilor conform criteriului îndeplinirii atribuţiilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă;
- întocmirea documentaţiei prevăzute de reglementările privind securitatea şi sănătatea în muncă;
- asigurarea unității cu materiale necesare informării și instruirii lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă: cărți, broșuri, ghiduri, afișe, panouri informative, etc.;
- acordarea gratuită a achipamentului individual de protecție;
- stabilirea zonelor care necesită semnalizare de securitate și sănătate în muncă, precum și a tipului de semnalizare;
- asigurarea locurilor de muncă cu truse medicale pentru acordarea primului ajutor în caz de accidentare în muncă.

ssmexpert.md - tel. 068118455

Lista documentelor necesare la unitate
în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă

Conform cerinţelor **Legii securităţii şi sănătăţii în muncă** la unitate se propune să fie elaborate şi aprobate minimum umătoarele documente, necesare în acest domeniu:

1. Ordine de numire a persoanelor responsabile în domeniul securității și sănătății în muncă;
2. Certificate privind atestarea persoanelor responsabile în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă:
   - Certificat de atestare la nivelul 1 de calificare în domeniul SSM (8 ore) pentru persoanele care vor efectua instruirea la locul de muncă şi periodică la unitate (conducatorul unităţii şi conducătorii locurilor de muncă);
   - Certificat de atestare la nivelul 2 de calificare în domeniul SSM (40 ore) pentru persoana care va efectua instruirea introductiv generală la unitate (specialist SSM);
   - Certificat privind instruirea la primul ajutor pentru persoanele responsabile de acordarea primului ajutor în cadrul unităților economice;
3. Regulament cu privire la stabilirea atribuţiilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă a conducătorilor unităţii, lucratorilor desemnaţi (specialist securitatea şi sănătatea muncii) sau serviciu extern de protecție și prevenire, conducătorilor locurilor de muncă, specialiştilor şi lucrătorilor;

Ordin de aprobare a instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă;

4. Evaluarea factorilor de risc profesional la locurile de muncă cu întocmirea următoarelor documente:
   - Ordinul cu privire la evaluarea riscurilor profesionale;
   - Scala de cotare a gravităţii şi probabilităţii consecinţelor acţiunii factorilor de risc;
   - Fișele de evaluare a riscurilor profesionale pentru toate funcțiile și locurile de muncă;
   - Raportul cu privire la evaluarea riscurilor profesionale.
5. Planul anual de protecţie şi prevenire aprobat prin ordin;
6. Instrucţiuni de securitate şi sănătate în muncă pentru toate funcţiile şi lucrările desfăşurate în unitate;
7. Registru de înregistrare a instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă;
8. Instruirea lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă:
   - Ordin de numire a persoanelor care vor efectua instruirile în domeniul securității și sănătății în muncă;
   - Ordin privind stabilirea intervalului dintre două instruiri periodice;

ssmexpert.md - tel. 068118455

- Fişele personale de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă pentru toţi angajaţii;
- Fişe colective de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă (la necesitate);
- Registrul de evidență a instruirilor pentru atribuirea I grupe de electrosecuritate a personalului neelectrotehnic;
- Registrul de înregistrare a instruirilor privind apărarea împotriva incendiilor;

9. Plan de acţiune în caz de pericol grav şi imediat;
10. Act de predare–primire sau Registru pentru acordare a echipamentului individual de protecție lucrătorilor;
11. Registru de evidență a accidentelor de muncă la unitate.

Alte cerinţe de securitate şi sănătate în muncă la unitate:

1. Indicatoare de securitate (indicatoare de avertizare, de obligativitate, de interzicere etc.);
2. Truse medicale la fiecare loc de muncă;
3. Stingătoare;
4. Panou informativ (ungheraş) privind securitatea şi sănătatea în muncă;
5. Echipament individual de protecţie la necesitate;
6. Scheme de evacuare la necesitate.

Puteţi obţine consultanţă şi ajutor pentru îndeplinirea cerinţelor indicate mai sus la nr. 068118455, 022 20 33 55 sau adresa electronică: director@ssmexpert.md, persoana de contact dl. Ion DARII.

2. Serviciul de protecție și prevenire

Stabilirea atribuţiilor şi responsabilităţilor în domeniul securităţii și sănătății în muncă a lucrătorului desemnat

Conform art. 11 alin. (1) din **Legea securităţii şi sănătăţii în muncă**, angajatorul desemnează unul sau mai mulţi lucrători **care să se ocupe de activităţile de protecţie şi prevenire a riscurilor profesionale în unitate.**

Conform art. 11 alin. (6) din Legea securităţii şi sănătăţii în muncă lucrătorii desemnaţi vor avea, în special, atribuţii privind securitatea şi sănătatea în muncă şi cel mult atribuţii complementare.

Angajatorul este în drept să orgnizeze serviciul intern de protecţie şi prevenire. Pentru acesta vor fi stabilite structura serviciului intern de protecţie şi prevenire în funcţie de mărimea unităţii şi/sau de riscuri la care sunt expuşi lucrătorii precum şi de distribuţia acestora în cadrul unităţii. Angajatorul va consemna în regulamentul serviciului intern de protecţie şi prevenire activităţile de protecţie şi prevenire care vor fi desfăşurate de către serviciul intern de protecţie şi prevenire.

În continuare se propun modele ale Regulamentului privind atribuţiile de protecţie şi prevenire ale lucrătorului desemnat şi a Ordinului «Cu privire la desemnarea specialistului securitate şi sănătate în muncă (lucrător desemnat)».

ssmexpert.md - tel. 068118455

Model de Ordin cu privire la desemnarea specialistului securitate şi sănătate în muncă (lucrător desemnat)

În temeiul art. 11 din Legea securităţii şi sănătăţii în muncă nr. 186-XVI din 10.07.2008,

Ordon:

1. Se desemnează d-l Duca Ion specialist securitate şi sănătate în muncă (lucrător desemnat), care se va ocupa de activităţile de protecţie şi prevenire a riscurilor profesionale la locurile de muncă în unitate.

2. Se aprobă Regulamentul privind atribuţiile de protecţie şi prevenire ale specialistului securitate şi sănătate în muncă (lucrător desemnat) (anexa nr. 1).

3. De adus la cunoştinţă ordinul sus numit persoanelor nominalizate prin contrasemnătură.

4. Executarea prevederilor prezentului oridin mi-l asum.

Director

Aprobat prin Ordinul nr.
din „___”_____20__

REGULAMENT - MODEL

privind atribuţiile de protecţie şi prevenire ale lucrătorului desemnat (specialist securitate și sănătate în muncă)

1. În activitatea sa specialistul securitate și sănătate în muncă se va conduce de Legea securităţii şi sănătăţii în muncă, actele legislative şi alte acte normative din domeniul muncii și se află în subordinea directă a angajatorului.

2. Pentru desfăşurarea activităţilor de protecţie şi prevenire, specialistul securitate și sănătate în muncă trebuie să îndeplinească cerinţele minime de pregătire în domeniul securităţii și sănătăţii în muncă, corespunzător **nivelului doi**. Absolvirea cursurilor de instruire se va atesta prin certificat de absolvire, eliberat de serviciul extern de protecţie şi prevenire (centrul de instruire).

3. **Specialistul securitate și sănătate în muncă (lucrătorul desemnat) are următoarele obligaţii:**

3.1. Să efectueze instruirea introductiv-generală in domeniul securităţii si sănătăţii în muncă;

3.2. Să participe nemijlocit la evaluarea şi combaterea riscurilor profesionale.

3.3. Să participe la elaborarea şi revizuirea periodică a planului anual de protecţie şi prevenire, care va fi elaborat în urma evaluării riscurilor profesionale pentru fiecare loc de muncă (post de lucru).

3.4. Să ţina evidenţa şi să participe la cercetarea accidentelor de muncă.

3.5. Să întocmească documentaţia şi rapoartele prevăzute de reglamentările privind securitatea şi sănătatea în muncă.

ssmexpert.md - tel. 068118455

3.6. Să stabilească necesarul de dotare a lucrătorilor cu echipament individual de protecţie, spaţii şi dotări social-sanitare.

3.7. Să organizeze amenajarea şi dotarea cabinetului şi/sau locurilor speciale de securitate si sănătate în muncă cu materiale necesare în acest domeniu (afişe, ghiduri, filme,etc.).

3.8. Să acorde consultaţii şi asistenţă conducătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, inclusiv la prevenirea, eliminarea sau reducerea riscului profesional ce poate să apară în procesul muncii.

3.9. Să coordoneze, să urmărească şi să participe la elaborarea instrucţiunilor de securitate şi sănătăte în muncă.

3.10. Să urmărească şi să propună angajatorului sancţiuni şi recompense pentru modul în care se realizează cerinţele de securitate şi sănătate în muncă în procesul de desfăşurare a lucrărilor la locurile de muncă.

3.11. Să participe la efectuarea vizitelor de control în unitate și acordarea ajutorului metodic în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă privind:

– Respectarea cerinţelor actelor legislative şi altor acte normative din domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

– Asigurarea întreţinerii, utilizării şi depozitării adecvate a echipamentelor individuale de protecţie.

– Asigurarea informării şi instruirii lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

– Prevenirea, eliminarea sau reducerea acţiunii factorilor periculoşi şi nocivi (risc profesional) ce pot apărea în timpul lucrului.

– Îndrumarea din punct de vedere metodic a activităţii de securitate şi sănătate în muncă sesizînd operativ conducătorii locuriluor de muncă asupra măsurilor ce trebuie luate în vederea lichidării încălcărilor depistate.

– Îndeplinirea măsurilor planului anual de protecţie şi prevenire.

– Necesarul de dotare şi asigurarea deplină a lucrătorilor cu spatii şi dotări social-sanitare.

– Asigurarea efectuării examenului medical periodic, şi după caz, testarea psihologică a lucrătorilor.

– Verificarea stării de funcţionare a sistemului de siguranţă şi de semnalizare în caz de avarie.

– Asigurarea realizării măsurilor dispuse de către inspectorii de muncă în timpul controlului şi în timpul cercetării accidentelor de muncă.

Elaborator: _

ssmexpert.md - tel. 068118455

Stabilirea atribuţiilor şi responsabilităţilor
în domeniul securităţii și sănătății în muncă
a persoanelor cu funcţii de răspundere

Conform art. 13 lit. g din **Legea securităţii şi sănătăţii în muncă,** angajatorul este în drept să stabilească pentru lucrători atribuţiile ce le revin în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă corespunzător posturilor de lucru sau funcţiilor exercitate.

În continuare, se propun un model al ordinului «Cu privire la stabilirea atribuţiilor ce le revin persoanelor cu funcţii de răspundere în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă» și al Regulamentului cu privire la stabilirea atribuţiilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă a conducătorilor și specialiştilor.

Model

Ordin nr. _

din _ 20__

Cu privire la stabilirea
atribuţiilor ce le revin persoanelor cu funcţii de răspundere
în domeniul securităţii și sănătății în muncă

În baza art. 13 (g) din Legea securităţii şi sănătăţii în muncă nr. 186-XVI din 10.07.2008

Ordon:

1. Se desemnează persoanele responsabile de activităţile de securitate şi sănătate în muncă la locurile de muncă:

- denumirea locului de muncă – numele, prenumele.

2. Se aprobă Regulamentul cu privire la stabilirea atribuţiilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă a conducătorilor și specialiştilor (anexa nr. 1).

3. De adus la cunoştinţă ordinul sus numit persoanelor nominalizate prin semnătură.

4. Executarea prevederilor prezentului oridn mi-l asum.

Director

Aprobat prin
Ordinul nr._ _
din „___”_____20__

REGULAMENT-MODEL
cu privire la stabilirea atribuţiilor în domeniul securităţii şi
sănătăţii in muncă a conducătorilor și specialiştilor.

Conducătorii şi specialiştii vor respecta actele legislative şi alte acte normative din domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă şi vor asigura securitatea şi sănătatea lucrătorilor sub toate aspectele ce ţin de activitatea desfăşurată, în cadrul

ssmexpert.md - tel. 068118455

responsabilităţilor sale.

1. Conducătorul întreprinderii este obligat:

1.1. Să fie în posesia unei evaluări a riscurilor profesionale şi să decidă care sunt măsurele de protecţie ce urmează a fi luate pentru a asigura condiţii normale de activitate la locurile de muncă a lucrătorilor.

1.2. Să întocmească, în cazul cînd natura şi gradul de risc profisional o necesită, un plan de protectie şi prevenire care să includă măsuri tehnice, sanitare, organizatorice şi de altă natură, bazat pe evaluarea riscurilor profesionale, iar măsurile din plan vor fi asigurate material şi financiar în modul stabilit.

1.3. Să organizeze instruirea şi verificarea cunoştinţilor, inclusiv şi respectarea de către conducători a obligaţiunilor sale în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

1.4. Să asigure elaborarea, aprobarea şi coordonarea instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă ţinînd seama de particularităţile activităţilor şi ale locurilor de muncă din întreprindere.

1.5. Să asigure lucrătorii cu echipamente de lucru şi de protecţie nepereculoase, să acorde gratuit lucrătorilor echipament individual de protectie şi să fie asiguraţi cu spatii şi dotări sanitar-sociale în funcţie.

2. Conducătorii locurilor de muncă şi specialiştii sînt obligaţi:

2.1. Să participe la evaluarea riscurilor profesionale, în special la alegerea echipamentilor de lucru, a substanţilor sau a preparatelor chimice utilizate, precum şi la amenajarea locurilor de muncă.

2.2. Să ia în considiraţie capacitatea lucrătorilor în ceea ce priveşte sănătatea şi securitatea acestora ori de cîte ori le încredinţează o sarcină de muncă.

2.3. Să participe la elaborarea instrucţiunilor de securitate si sănătate în muncă.

2.4. Să efectueze instruirea de securitate şi sănătate in muncă la locul de muncă şi periodic pentru personalul din subordine, în baza instrucţiunelor de securitate şi sănătate în muncă.

2.5. Să repartizeze personalul la locurile de muncă (postirile de lucru), să stabilească procesul de muncă în conformitate cu cerinţele de securitate si sănătate în muncă.

2.6.Să asigure locurile de muncă (postirile de lucru) cu mijloace de protectie colectivă necesare şi menţinerea lor într-o stare corespunzătoare de funcţionalitate.

2.7. Să asigure dotarea personalului din subordine cu echipament individual de protecţie adecvat şi utilizarea corespunzătoare a acestuia.

2.8.Să controleze permanent respectarea cerinţelor de securitate şi sănătate in muncă de către personalul din subordine şi să ia măsuri conform actelor normative în vigoare în caz de abatere.

2.9. Să oprească procesul de muncă în cazul apariţiei unui pericol iminent pentru siguranţa, securitatea şi sănătatea lucrătorilor.

2.10.Să efectueze verificarea stării de funcţionare a sistemelor de siguranţă şi de semnalizare în caz de avarie, inclusiv şi a instalaţiilor de ventilare.

ssmexpert.md - tel.068118455

2.11.Să asigure locurile de muncă cu truse medicale pentru acordarea primului ajutor în caz de accidentare.

2.12.Să asigure mizarea măsurilor dispuse de către organele de supravighiere şi control, încsiv şi de către lucrătorul desemnat din unitate cu prilejul vizitelor de control şi a cercetării accidentelor de muncă.

2.13.Să asigure securitatea și sănătatea lucrătorilor în fiecare aspect, care este legat de procesul de muncă.

Elaborator: _

3. Asigurarea instruirii lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă

Conform art. 17 din **Legea securităţii şi sănătăţii în muncă,** angajatorul va asigura condiţii pentru fiecare lucrător ca să primească o instruire suficientă, adecvată, teoretică şi practică în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

Instruirea **conducătorilor de unităţi, conducătorilor locurilor de muncă, specialiştilor, lucrătorilor desemnaţi şi reprezentanţilor lucrătorilor** se efectuează îndată după numirea lor în funcţiile respective şi periodic cel puţin **o dată în 36 de luni** la cursuri realizate la servicii externe de protecție și prevenire.

Cursuri de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă

Conducătorii unităţilor care nu şi-au asumat atribuţiile lucrătorilor desemnaţi, conducătorii locurilor de muncă, specialiştii şi reprezentaţii lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă vor urma cursul de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă corespunzător nivelului unu de calificare, cu durata de **minim 8 ore academice**.

Conducătorii unităţilor care şi-au asumat atribuţiile lucrătorilor desemnaţi şi lucrătorii desemnaţi vor urma cursul de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă corespunzător nivelului doi de calificare, cu durata de **minim 40 ore academice**.

Instruirea lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă

Instruirea lucrătorilor va cuprinde următoarele faze:

- **instruirea introductiv-generală**
- **instruirea la locul de muncă**
- **instruireaperiodică.**

Durata fiecărei faze de instruire depinde de specificul activităţii economice şi de riscurile profesionale, precum şi de activităţile de protecţie şi prevenire la nivelul unităţii, care va fi **nu mai mică de 1 oră**.

ssmexpert.md - tel. 068118455

Rezultatul instruirii lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă **se consemnează, în mod obligatoriu, în Fişa personală de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă**, care se va păstra de către conducătorul locului de muncă.

Model de Ordin cu privire la organizarea instruirii lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă

In conformitate cu prevederile art. 17 din Legea securităţii şi sănătăţii în muncă Nr. 186-XVI din 10.07.2008, ORDON:

1. De a organiza instruirea în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă a conducătorilor, specialiştilor, lucrătorului desemnat şi reprezentanţilor lucrătorilor la Centre de instruire (servicii externe de protecţie şi prevenire), conform Listei lucrătorilor cu funcţii de răspundere (Anexa Nr.l).

2.** De a organiza instruirea introductiv-generală în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă a persoanelor care solicită angajarea în cîmpul muncii la întreprindere, inclusiv stagiarii şi ucenicii - **responsabil specialist securitate şi sănătate în muncă (lucrătorul desemnat).

*3. De a organiza instruirea la locul de muncă şi instruirea periodică a lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă - **responsabili conducătorii locurilor de muncă.***

4. Intervalul dintre două instruiri periodice nu va fi mai mare de 180 zile.

5. Instruirea periodică se va efectua şi în următoarele cazuri:

- cînd muncitorul a lipsit de la lucru peste 30 zile calendaristice;

- cînd au fost operate modificări în Instrucţiunile de securitate şi sănătate în muncă;

- în urma încălcării de către muncitor a Instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă;

- la reluarea activităţii după accident de muncă, suferit de către muncitor;

- la executarea unor lucrări ocazionale sau speciale,care nu fac parte din procesul de muncă obişnuit al muncitorului;

- la lichidarea consecinţelor avariilor sau calamităţilor naturale;

- la introducerea unui nou echipament de lucru sau a unor modificări ale echipamentului de lucru existent;

- la introducerea tehnologiei noi sau modificări ale tehnologiilor existente;

- la schimbarea locului de muncă, postului de lucru sau a lucrului din cadrul întreprinderii.

6.** Rezultatul fiecărei faze de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă a lucrătorilor se consemnează în mod obligatoriu în **Fişe personale de in- struire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, care se vor păstra de către conducătorii locurilor de muncă.

ssmexpert.md - tel. 068118455

7. Prezentul ordin să fie adus la cunoştinţa persoanelor responsabile sub semnătură.

8. Controlul prezentului ordin mi-1 asum.

*Director*_____

Instruirea introductiv-generală

Instruirea introductiv-generală cuprinde toate persoanele care solicită angajarea în cîmpul muncii, inclusiv stagiari şi ucenici.

Instruirea introductiv-generală se efectuează de către:

- angajatorul care şi-a asumat atribuţiile lucrătorului desemnat;
- lucrătorul desemnat;
- un lucrător al serviciului intern de protecţie şi prevenire;
- serviciul extern de protecţie şi prevenire.

Instruirea introductiv generală se efectuează în baza Instrucțiunii instruirii introductiv-generale de securitate şi sănătate în muncă, aprobată prin ordinul conducătorului unităţii.

Model

Aprobat prin Ordinul nr._
din „___”_____20__

INSTRUCȚIUNEA
instruirii introductiv – generale de securitate şi sănătate în muncă

1. Dispoziţii generale. Actele legislative şi normative de securitate şi sănătate în muncă. Obligaţiunile şi drepturile lucrătorului. Răspunderea pentru încălcarea actelor de securitate în muncă.

2. Legislaţia muncii:

- timpul de muncă şi odihnă;
- protecţia muncii a femeilor şi tinerilor;
- supravegherea şi controlul de stat;
- modul de comunicare şi cercetare a accidentelor de muncă;
- regulamentul intern al unităţii.

3. Securitatea şi sănătatea în muncă:

- principalii factori de producţie agresivi;
- riscurile profesionale specifice unităţii;
- metodele de evaluare a riscurilor profesionale şi mijloacele tehnice de prevenire a cazurilor nefaste faţă de utilajul tehnic şi procesele tehnologice;
- cerinţe de comportare şi protecţie a muncii a lucrătorilor;
- organizarea locului de muncă (postului de lucru);
- cerințe de bază privind deplasări a mijloacelor de transport;

ssmexpert.md-tel. 068118455

- utilizarea fără pericol a utilajului electric.

4. Igiena de producţie:

- principalii factori sanitari şi de igienă a mediului de producţie;
- ventilaţia, temperatura, radiaţia, umeditatea;
- iluminarea locurilor de muncă;
- protecţia contra zgomotului şi vibraţiei.

5. Mijloace colective şi individuale de protecţie:

- mijloace de protecţie după specificul şi aplicarea lor.

6. Securitatea contra incendiilor.

7. Primul ajutor în caz de accidente.

Elaborat: _

Instruirea la locul de muncă

Instruirea muncitorilor la locul de muncă se efectuează de către conducătorul locului de muncă pe baza instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă după instruirea introductiv-generală.

Lucrătorul va fi admis la lucrul de sine stătător numai după verificarea cunoştinţelor lui de către conducătorul locului de muncă şi consemnarea acestui fapt în Fişa personală de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

Instruirea periodică

Instruirea periodică a muncitorilor se efectuează de către conducătorul locului de muncă pe baza instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă. **Intervalul dintre două instruiri periodice va fi stabilit de angajator, în funcţie de condiţiile locului de muncă, care nu va fi mai mare de 180 zile.**

Instruirea periodică se efectuează şi în următoarele cazuri:

1) cînd muncitorul a lipsit de la lucru peste 30 de zile calendaristice;

2) cînd au fost operate modificări în instrucţiunile de securitate şi sănătate în muncă;

3) în urma încălcării de către muncitor a instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă;

4) la reluarea activităţii după accidentul de muncă suferit de către muncitor;

5) la executarea unor lucrări ocazionale sau speciale, care nu fac parte din procesul de muncă obişnuit al muncitorului;

6) la lichidarea consecinţelor avariilor, calamităţilor naturale etc.;

7) la efectuarea lucrărilor pentru care se perfectează un bon de lucru – permis;

8) la introducerea unui nou echipament de lucru sau a unor modificări ale echipamentului de lucru existent;

9) la introducerea oricărei tehnologii noi sau a unor proceduri noi de lucru;

10) la modificarea tehnologiilor existente sau procedurilor de lucru;

11) la schimbarea locului de muncă, postului de lucru sau a lucrului în cadrul unităţii.

ssmexpert.md - tel 068118455

În continuare se propune modelul de completare a fişei personale de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

_____

(denumirea unităţii)

FIŞĂ PERSONALĂ
de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă

Numele ***Plămădeală***
Prenumele ***Vasile***
Patronimicul ***Ion***

Date personale ale lucrătorului

Data naşterii ***23 mai 1974***
Studii ***medii***
Calificarea (profesia) ***lăcătus***
Grupa sanguină ***AB (IV) RH+***
Adresa domiciliului ***mun. Chişinău, str. A. Doga 26/18***

I. Instruirea introductiv-generală
Instruirea introductiv-generală a fost efectuată la ***„ 12" ianuarie 20*** timp de ***2*** ore, de către ***Grosu Victor*** (numele, prenumele lucrătorului desemnat/lucratorului serviciului de protecţie şi prevenire) Conţinutul instruirii: ***Instrucțiunea instruirii introductiv-generale de securitate și sănătate în muncă nr. 1*** Semnătura persoanei instruite _ Semnătura lucrătorului desemnat/lucratorului serviciului de protecţie şi prevenire care a efectuat instruirea introductiv-generală şi a verificat cunoştinţele persoanei instruite _ Propuneri referitoare la angajarea persoanei instruite: ***se propune a fi angajat*** „ *12*" *ianuarie 20*__ _____ (semnătura lucrătorului desemnat/lucratorului serviciului de protecţie şi prevenire)

ssmexpert.md - tel. 068118455

II. Instruirea la locul de muncă

Locul de muncă ***secţia mecanică***
Postul de lucru ***Strungul de prelucrare a metalului***

Instruirea la locul de muncă a fost efectuată la „18” ianuarie 20 timp de **2** ore, de către: Palade Pavel_____
(numele, prenumele conducătorului locului de muncă)

Conţinutul instruirii: ***Instrucţiunile de securitate şi sănătate în muncă nr. 3, 7, 14***

Semnătura muncitorului instruit _

Semnătura conducătorului locului de muncă care a efectuat instruirea la locul de muncă şi a verificat cunoştinţele muncitorului instruit _

Decizia privind admiterea muncitorului instruit la lucru_____ ***Se admite***
(se admite/nu se admite)

„ *18*” *ianuarie 20*__ _____
(semnătura conducătorului locului de muncă)

III. Instruirea periodică

Data instruirii	Durata instruirii (ore)	Ocupaţia	Materialul predat (informaţii, instrucţiuni de securitate şi sănătate în muncă etc.)	Semnătura muncitorului instruit	Numele, prenumele, semnătura conducătorului locului de muncă care a efectuat instruirea şi a verificat cunoştinţele muncitorului instruit	Semnătura şi decizia conducătorului locului de muncă privind admiterea muncitorului instruit la lucru (se admite/nu se admite)
10 iulie 20_	2 ore	lăcătuş	Instrucţiunile de Securitate şi sănătate în muncă nr. 3,7,14	_____	Palade Pavel/_____	se admite/____

IV. Tabelul informaţiilor şi instrucţiunilor eliberate lucrătorului

Data eliberării	Denumirea informaţiilor şi instrucţiunilor	Semnătura lucrătorului care a primit informaţiile, instrucţiunile	Numele, prenumele, semnătura lucrătorului desemnat/lucratorului serviciului de protecţie şi prevenire care a eliberat lucrătorului informaţiile, instrucţiunile
12 ianuarie 20__	Instrucţiunile de securitate şi sănătate în muncă nr. 1,3,7,14	_____	Grosu Victor/_____

SSM expert.md - tel. 068118455

Instruirea lucrătorilor altor unități care desfășoară activități în unitatea unui alt angajator

Pentru lucrătorii altor unităţi, care desfăşoară activităţi pe bază de contract de prestări servicii în unitatea unui alt angajator, angajatorul beneficiar de servicii va asigura instruirea lucrătorilor privind activităţile specifice unităţii respective, riscurile pentru securitate şi sănătate în muncă şi măsurile de protecţie şi prevenire la nivelul unităţii, care se va consemna în **Fişa colectivă de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă**.

Fişa colectivă de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă se întocmeşte în două exemplare, dintre care un exemplar se va păstra de către angajator/lucrătorul desemnat/serviciu intern de prevenire şi protecţie, care a efectuat instruirea, iar un exemplar – de către angajatorul lucrătorilor instruiţi.

În continuare se propune modelul de completare a fişei colective de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

(denumirea unităţii)

FIŞA

de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă

____ _____20___

Subsemnatul, ***Grosu Victor***,

(numele, prenumele lucrătorului desemnat/lucrătorului serviciului de protecţie şi prevenire)

am efectuat instruirea în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă a unui număr de _***3***___persoane de la ***SA„Dansicons”*** , conform listei de mai jos, o vizită în unitate în perioada _ . În cadrul instruirii au fost predate următoarele materiale: _

Prezenta Fişă se va păstra la _____

(semnătura lucrătorului desemnat/lucrătorului serviciului de protecţie şi prevenire)

LISTA

vizitatorilor instruiţi în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă

Noi, subsemnaţii, am fost instruiţi şi am luat cunoştinţă de materialele predate şi consemnate în Fişa colectivă de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă şi ne obligăm sa le respectăm întocmai:

Nr. d/o	Numele, prenumele, patronimicul	Buletinul de identitate	Grupa san-guină	Semnătura

„ ” _ 20 _ _

(numele, prenumele, patronimicul, semnătura persoanei care a primit un exemplar al Fişei)

ssmexpert.md - tel. 068118455

Instruirea la I grupa de electrosecuritate pentru personalul neelectrotehnic

Conform **pct. 26 din Regulamentul cu privire la acordarea grupei de securitate electrica pentru categoriile de personal electrotehnic** Personalului neelectrotehnic, care efectuează lucrări, în procesul cărora ar putea apărea pericol de electrocutare, se acordă grupa de securitate electrică I. Instruirea personalului neelectrotehnic va fi efectuată de personal electrotehnic cu grupa de securitate electrică nu mai mică de III. Rezultatele verificării cunoștințelor personalului neelectrotehnic se înregistrează în registru special, fără eliberarea Talonului de autorizare.

_____

denumirea unităţii

REGISTRU
de evidenţă a instruirilor de securitate electrică la I grupă

Numele, prenumele	Locul de lucru	Funcţia	Data verificării precedente	Data verificării curente	Aprecierea cunoştinţelor	Semnătura Подпись	
						verificatorului	celui verificat
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**

Instruirea personalului privind protecția contra incendiilor

Conform art. 11 din Legea privind apărarea împotriva incendiilor nr. 267 din 09.11.1994, conducătorii, administratorii şi alte persoane cu funcţii de răspundere din cadrul unităţilor economice deţin certificate privind absolvirea cursului de instruire în domeniul apărării împotriva incendiilor în cadrul Centrului Republican de Instruire al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență conform programelor specializate.

Conform pct. 4 din Regulile generale de apărare împotriva incendiilor, aprobate prin H.G. nr. 1159 din 24.10.2007, lucrătorii întreprinderilor se admit la exercitarea funcţiilor de serviciu numai după trecerea instructajului de protecţie contra incendiilor, iar la schimbarea specificului de lucru trebuie să urmeze cursuri suplimentare de prevenire şi stingere a eventualelor incendii, în modul stabilit de legislaţia în vigoare şi de conducătorul întreprinderii.

ssmexpert.md - tel.068118455

4. Elaborarea instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă

Conform art. 13 lit. (h) din **Legea securităţii şi sănătăţii în muncă**, angajatorul asigură elaborarea instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă. Instrucţiunile se elaborează pentru toate ocupaţiile şi lucrările desfăşurate în unitate, ţinînd seama de particularităţile acestora şi ale locurilor de muncă (posturi de lucru).

Cerinţele instrucţiunilor vor fi expuse în consecutivitate conformă desfăşurării procesului de muncă şi vor fi formulate pe baza actelor normative de securitate şi sănătate în muncă, instrucţiunilor de utilizare a echipamentelor de lucru şi a echipamentelor de protecţie emise de producător, precum şi pe baza documentaţiei tehnologice.

Instrucţiunile vor fi reexaminate în următoarele cazuri:

- la apariţia unor noi acte normative de securitate şi sănătate în muncă;
- la modificarea procesului tehnologic, schimbarea condiţiilor de lucru, utilizarea echipamentelor de lucru noi;
- la apariţia unor situaţii de avarie sau în urma unui accident de muncă produs din cauza imperfecţiunii instrucţiunilor.

Instrucţiunile se înregistrează într-un registru, conform modelului de mai jos, se multiplică într-un număr necesar şi se acordă lucrătorilor.

(denumirea unităţii)

REGISTRUL
de înregistrare a instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă

Numărul de înregistrare	Numărul şi data ordinului	Denumirea instrucţiunilor	Numele, prenumele şi semnătura lucrătorului desemnat/lucratorului serviciului de protecţie şi prevenire care a înregistrat instrucţiunile
1	Nr. 005 din 12 iulie 20__	Instructiunea instruirii introductiv generale de securitate şi sănătate în muncă	Grosu Victor /_____

Angajatorul, pentru elaborarea instrucţiunilor aprobă lista instrucţiunilor ce urmează a fi elaborate şi desemnează persoanele responsabile pentru elaborarea instrucţiunilor. Responsabili pentru elaborarea instrucţiunilor vor fi desemnate prin ordin sau dispoziţie, persoane cu pregătire corespunzătoare (de regulă, conducătorii locurilor de muncă).

ssmexpert.md - tel. 068118455

Se recomandă ca cerinţele instrucţiunilor să fi expuse şi grupate în următoarele capitole:

1. cerinţe generale de securitate şi sănătate în muncă;

2. cerinţe de securitate şi sănătate în muncă pînă la începerea lucrului;

3. cerinţe de securitate şi sănătate în muncă în timpul lucrului;

4. cerinţe de securitate şi sănătate în muncă în situaţii de avarie;

5. cerinţe de securitate şi sănătate în muncă după terminarea lucrului;

Instrucţiunile se semnează de persoanele responsabile pentru elaborare şi se aprobă prin ordinul conducătorului unităţii.

În continuare se propune un model de Ordin cu privire la elaborarea şi aprobarea instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă și informația ce ar trebui să o conțină o instrucțiune în acest domeniu.

Model de Ordin cu privire la elaborarea şi aprobarea instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă

Înbaza art.13lit.h)dinLegea securităţii şisănătăţii înmuncă nr.186-XVIdin10.07.2008

Ordon:

1. De elaborat instrucţiuni de securitate şi sănătate în muncă conform Listei instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă (anexa nr. 1).

2. Se desemnează persoanele responsabile cu experienţa în domeniul de activitate care vor elabora proectele instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă şi anume:

2.1. instrucţiunile nr.... - responsabil de elaborare ...;

2.2. instrucţiunile nr.... - responsabil de elaborare ...;

3. Elaborarea instrucţiunilor va fi finalizată la data de ...

***4.* Instrucţiunile de securitate şi sănătate în muncă se aprobă prin prezentul ordin conform Listei instrucţiunilor de securitate și sănătate în muncă.**

5. Prezentul ordin să fie adus la cunoştinţă persoanelor responsabile de elaborare a instrucţiunilor sub semnătură.

6. Executarea prevederilor prezentului ordin mi-l asum.

*Director*_____

ssmexpert.md - tel 068118455

_____
(denumirea unităţii)

Aprobată prin ordinul Nr._
din « »_____20
Ştampila unităţii

INSTRUCŢIUNE-MODEL
de securitate şi sănătate în muncă
pentru _____
Nr. _

1. Capitolul "Cerinţe generale de securitate şi sănătate în muncă " va reflecta:

a) condiţiile de admitere a salariaţilor la exercitarea de sine stătător a activităţii respective (vîrsta, sexul, condiţiile de sănătate, pregătirea profesională);

b) acţiunile orientate spre respectarea normelor de ordine internă, referitoare la locul pentru fumat şi interzicerea consumului băuturilor alcoolice, drogurilor la locul de muncă;

c) factorii nocivi şi/sau periculoşi de producţie specifici locului de muncă (postului de lucru), proprietăţile şi acţiunea acestora asupra organismului uman;

d) echipamentul individual de protecţie, prevăzut pentru locul de muncă respectiv conform criteriilor de acordare gratuită a echipamentului individual de protecţie şi de lucru;

e) cerinţele de securitate antiincendiară şi antiexplozivă;

f) ordinea de comunicare despre orice defecţiune sau altă situaţie care poate constitui un pericol iminent de accidentare, sau despre producerea unui accident de muncă;

g) responsabilitatea salariatului pentru încălcarea cerinţelor instrucţiunilor.

h) Obligaţiile lucrătorilor privind securitatea şi sănătatea în muncă:

- Să însuşească şi să respecte instrucţiunile de securitate şi sănătate în muncă.
- Să utilizeze corect maşinele, aparatele, uneltele, substanţele periculoase, ecipamentele de transport şi alte mijloace de producţie.
- Să utilizeze corect ecipamentul individual şi colectiv de protecţie pus la dispoziţie.
- Să excludă deconectarea, scimbarea sau mutarea arbitrară a dispozitivelor de protecţie ale maşinelor , aparatelor, uneltelor, instalaţiilor, clădirilor şi altor construcţii, precum şi să utilizeze corect acestea.
- Să îndeplinească numai lucrul pentru executarea căruia a fost instruit de către conducătorul locului de muncă.
- Să fie în deplină capacitate de muncă pe durata programului de lucru, astfel încît să nu exspună la pericol atît persoana proprie, cît şi ceilalţi salariaţi.
- Să aducă la cunoştinţă conducătorului locului de muncă despre orice si-

SSmexpert.md - tel.068118455

tuaţie de muncă pe care au motive imediate să considere un pericol grav pentru securitate şi sănătate , precum şi orice defecţiuni ale sistemelor de protectie.

- Să-şi intrerupă activitatea la apariţia unui pericol iminent de accidentare şi să anunţe imediat despre aceasta conducătorul locului de muncă.
- Să aducă la cunoştinţa conducătorului locului de muncă despre orice accident sau îmbolnăvire la locul de muncă suferit de el.
- Se interzice prezenţa lucrătorului la lucru în stare de ebrietate sau sub influenţa drogurilor.

2. Capitolul "Cerinţe de securitate şi sănătate în muncă pînă la începerea lucrului" va reflecta:

a) ordinea de pregătire a locului de muncă şi echipamentului individual de protecţie necesar;

b) ordinea de verificare a echipamentelor tehnice, a împrejmuirilor, a dispozitivelor de semnalizare şi de blocare, a dispozitivelor de electrosecuritate, a instalaţiilor de ventilare, a instalaţiilor locale de iluminat;

c) ordinea de verificare a materialelor utilizate în procesul de muncă (semifabricate, materie primă etc.);

d) ordinea de primire a schimbului, în cazul procesului de muncă continuu;

e) cerinţele de igienă a muncii.

3. Capitolul "Cerinţe de securitate şi sănătate în muncă în timpul lucrului" va reflecta:

a) procedeele de efectuare inofensivă a lucrărilor şi de utilizare inofensivă a echipamentelor de muncă;

b) cerinţele de manipulare inofensivă a materialelor în procesul de muncă (materie primă, semifabricate etc.);

c) modul de întreţinere a locului de muncă (postului de lucru) în stare bună;

d) principalele genuri de devieri de la regimul tehnologic normal şi procedeele de înlăturare ale acestora;

e) acţiunile îndreptate spre prevenirea situaţiilor de avarie şi accidentare;

f) cerinţele privind utilizarea echipamentului colectiv și individual de protecţie.

4. Capitolul "Cerinţe de securitate şi sănătate în muncă în situaţii de avarie" va reflecta:

a) acţiunile necesare în cazul apariţiei situaţiilor de avarie sau situaţiilor care constituie pericol iminent de accidentare;

b) acţiunile orientate spre acordarea primului ajutor persoanelor accidentate, în cazul îmbolnăvirii spontane sau intoxicării acute.

ssmexpert.md - tel. 068118455

5. Capitolul „Cerinţe de securitate şi sănătate în muncă după terminarea lucrului” va reflecta:

a) ordinea deconectării, opririi, demontării şi deservirii fără pericol a echipamentelor tehnice, iar în cazul procesului de muncă continuu – ordinea transmiterii echipamentelor tehnice schimbului următor;

b) ordinea de predare a locului de muncă (postului de lucru);

c) ordinea înlăturării deşeurilor de producţie;

d) cerinţele de igienă a muncii.

_____

(numele, prenumele, semnătura persoanei care a elaborat instrucţiunea)

5. Evaluarea riscurilor profesionale la locul de muncă

Legea securităţii şi sănătăţii în muncă art. 10 (4), art. 13 (lit. a) reprezintă un salt calitativ în realizarea securităţii şi sănătăţii muncii la întreprindere și stabileşte obligaţii importante pentru angajatori în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, inclusivobligaţiireferitoarela evaluarea riscurilor profesionale la locurile de muncă. Angajatorul conform legii este obligat să evalueze riscurile profesionale şi să asigure ulterior evaluării riscurilor, aplicarea măsurilor de protecţie şi prevenire precum şi a metodelor de producţie şi de lucru care să ducă la îmbunătăţirea nivelului securităţii şi sănătăţii lucrătorilor.

Calitatea evaluării riscurilor profesionale la locurile de muncă depinde de nivelul cunoştinţelor tehnice ale specialiştilor, experienţa de lucru pe specialitate şi nivelul de pregătire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă a personalului care va efectua evaluarea riscurilor profesionale.

Evaluarea riscurilor profesionale se efectuează prin orice metodă însuşită de evaluatori şi se finalizează cu propunerea măsurilor de prevenire a riscurilor profesionale.

Rezultatele evaluării riscurilor profesionale vor fi consemnate într-o fişă de evaluare a riscurilor profesionale, care va cuprinde informaţiile specificate în metoda de evaluare aplicată.

Angajatorul va asigura informarea fiecărei persoane, anterior angajării în muncă, asupra riscurilor profesionale la care aceasta ar putea fi expusă la locul de muncă, precum şi asupra măsurilor de protecţie şi prevenire necesare.

În continuare se propune una din metodele de evaluare a riscurilor profesionale cu finalizare practică care poate fi aplicată în faza de exploatare a locurilor de muncă din cadrul întreprinderii şi anume modelul Metodei de evaluare a riscurilor profesionale la locurile de muncă şi a ordinului cu privire la evaluarea riscurilor profesionale la locurile de muncă.

smexpert.md - tel. 069118455

Model de Ordin cu privire la

evaluarea riscurilor profesionale la locurile de muncă

În baza art. 10 alin. (4) din Legea securităţii şi sănătăţii în muncă,

Ordon:

1. De elaborat şi de aprobat Metoda de evaluare a riscurilor profesionale la locurile de muncă (anexa nr. 1).

2. De efectuat evaluarea riscurilor profesionale la locurile de muncă conform cerinţelor din Metoda de evaluare a riscurilor profesionale la locurile de muncă.

3. Se desemnează comisia de evaluare a riscurilor profesionale în următoarea componenţă:

- Preşedintele comisiei (numele, prenumele, funcţia);

- Membrii comisiei (numele, prenumele, funcţia).

4. De organizat instruirea membrilor comisiei de evaluare a riscurilor profesionale, inclusiv şi a conducătorilor locurilor de muncă şi specialiştilor privind evaluarea riscurilor profesioanle la locul de muncă.

5. Evaluarea riscurilor profesionale va fi efectuată cu implicarea obligatorie a conducătorilor locurilor de muncă şi specialiştilor privind evaluarea riscurilor profesionale la locurile de muncă.

6. Prezentul ordin să fie adus la cunoştinţa persoanelor cu funcţii de răspundere, responsabile de evaluarea riscurilor profesionale sub semnătură.

7. Executarea prevederilor prezentului oridin mi-l asum.

*Director*_____

_____

(denumirea unitaţii)

Aprobat

Ordinul nr._

din _ _ 20__

METODA-MODEL

de evaluare a riscurilor profesionale la locurile de muncă.

Securitatea şi sănătatea lucrătorilor este protejată pentru abordare, bazată pe evaluarea şi gestionarea riscurilor profesionale. Conducătorii locurilor de muncă au obligaţia de a asigura securitatea şi sănătatea lucrătorilor în fiecare aspect care este legat de procesul de muncă.

Evaluarea riscurilor profesionale trebuie să fie realizată într-un mod sistematic. Punctul de plecare trebuie să fie o examinare generală, ce relevă situaţia din

ssmexpert.md - tel. 068118455

punctul de vedere al securităţii şi sănătăţii în muncă.

Evaluarea riscurilor trebuie să fie cuprinzătoare pentru a oferi soluţii alternative de a combate riscurile profesionale şi să stabilească ierarhizarea şi prioritatea măsurilor de protecţie şi prevenire la locurile de muncă.

Evaluarea riscurilor trebuie să fie adecvată, în sensul că profunzimea analizei şi nivelul măsurilor vor fi diferite pentru pericolele majore şi minore (mari şi mici).

Documentaţia (fişele respective) de evaluare a riscurilor profesionale are ca scop analiza evoluţiei şi asigurarea dovezilor cu privire la starea de securitate din cadrul unităţii.

Pentru a organiza o evaluare de risc adecvată, trebuie să fie formată o echipă (comisie) din specialişti, care îndeplinesc cerinţele minime de pregătire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă. La evaluarea riscurilor vor participa conducătorii locurilor de muncă şi reprezentanţii lucrătorilor din unitate. Numărul membrilor echipei (comisiei) ce trebuie implicaţi, depinde de mărimea unităţii şi gravitatea riscurilor.

Principiile de ghidare care trebuie luate în consideraţie prin prisma procesului de evaluare a riscului vor fi împărţite pe etape:

Etapa 1- colectarea informaţiilor;

Etapa 2 – identificarea pericolelor, inclusiv celor supuse riscului grav şi specific, care au un potenţial de cauzare a vătămării şi identificarea lucrătorilor (profesiilor) care pot fi expuşi pericolului.

Etapa 3 – evaluarea şi stabilirea ordinii priorităţilor, riscurilor ce înseamnă estimarea **riscurilor existente** (gravitatea şi probabilitatea acestora) şi stabilirea ordinii priorităţilor lor.

Etapa 4 – identificarea şi aplicarea măsurilor şi acţiunilor de protecţie şi prevenire corespunzătoare pentru eliminarea sau controlul riscurilor profesionale. Aplicarea măsurilor de protecţie şi prevenire, inclusiv a acţiunilor planificate (deoarece este probabil că nu vor fi realizate imediat toate problemele) şi specificarea cine şi ce face şi cînd, atunci cînd trebuie să fie îndeplinită sarcina şi mijloacele alocate pentru a implementa aceste acţiuni.

Din cele expuse, reiese că etapele întreprinse, începînd cu identificarea pericolelor şi pînă la implemetarea măsurilor, trebuie urmate de monitorizarea condiţiilor de muncă şi a pericolelor.

Evaluarea riscurilor profesionale trebuie revăzută la intervale, regulate de timp pentru a asigura că această este actualizată. Aceasta trebuie repetată ori de căte ori au loc careva schimbări semnificative, sau ca rezultat al descoperirii unei erori de investigare (prin eroare de investigare se înţelege un eveniment neplanificat care nu a rezultat printr-o lezare, îmbolnăvire sau vătămare, dar avea potenţialul de a se întîmpla în aşa mod).

Etapa 1- Colectarea informaţiilor.

ssmexpert.md tel. 068118455

Informaţiile necesare la această etapă pot fi obţinute folosind următoarele surse:

- reguli, norme, regulamente şi instrucţiuni;
- procese tehnologice, tehnologii sau proceduri de lucru existente la locurile de muncă,
- date tehnice despre echipamentele de lucru , materiale şi substanţe utilizate;
- rezultatele măsurărilor factorilor nocivi şi/sau periculoşi la locurile de muncă;
- specificaţii ale substanţelor chimice, biologice, radioactive, etc;
- înregistrări ale accidentelor de muncă şi boli profesionale;
- examinarea mijloacelor de producţie, mediului de lucru şi sarcinii de muncă;

Deasemenea, la locurile de muncă este necesar de stabilit:

- unde este amplasat postul de lucru şi cum se desfăşoară activităţile;
- care echipament de lucru, materiale, tehnologii şi proceduri de activitate sînt utilizate;
- ce fel de sarcini de muncă sînt utilizate de către lucrători, în ce mod şi pe ce perioadă;
- care pericole au fost în trecut identificate şi care sunt sursele acestora;
- care sunt consecinţele posibile ale pericolelor existente şi care măsuri au fost aplicate;
- care sunt prevederile legale şi alte reglementări în legătură cu locul de muncă.

Pentru deţinerea posturilor de lucru, ocupaţiilor şi zonelor de evaluare a riscurilor este necesar:

- de obţinut un plan de situaţie şi/sau fotografii în care vor fi fixate locurile de muncă (secţiile), posturile de lucru din secţii, sectoare, echipamentele de lucru (maşini, mecanisme), ocupaţii (profesii), care vor fi numerotate şi marcate în cadrul planului de situaţie şi/sau fotografiilor;

- de a identifica posturile de lucru şi echipamentele de lucru similare cu tehnologie şi organizare similară, ce pot fi acoperite printr-o singură evaluare de risc profesional;
- de identificat pericolele electrice, mecanice, chimice, etc. ce acoperă unul sau mai multe posturi de lucru şi de format zone de evaluare a riscurilor profesionale.

Deţinerea posturilor de lucru, ocupaţiilor şi a zonelor de evaluare vor fi aplicate în planurile de situaţii şi /sau foto. Planul poate fi desenat sau întocmit în formaţie electronică. Planul de situaţie prezintă zonele de evaluare, locurile de muncă, posturile de lucru şi ocupaţiile. Acestea diferă din punctul de vedere al capacităţii, tehnologiei şi al procesului de lucru al sistemului. Procesele de lucru din anumite posturi de lucru pot fi identice din punct de vedere al pericolelor, şi ca urmare, pot fi considerate ca posturi de lucru similare în cadrul evaluării riscurilor.

Din aceste considerente, ca punct de plecare trebuie să se analizeze câte posturi de lucru similare (cu organizare şi tehnologie similară) vor fi depistate. Pentru

ssmexpert.md - tel. 068118455

acestea, criteriul principal în vederea evaluării riscului este tipul de pericol existent. Dacă pericolele sînt similare, o singură evaluare de risc poate acoperi mai multe posturi de lucru şi/sau locuri de muncă.

Informaţiile necesare vor fi obţinute de către echipa de evaluare a riscului. Echipa în cauză trebuie în primul rînd să planifice traseul pentru întreaga locaţie din cadrul întreprinderii, secţiei, sectorului, să întocmească planurile de situaţie (şi/sau foto) a locurilor de muncă şi posturilor de lucru şi să viziteze, vizînd zonele cu risc grav şi specific.

Etapa 2 – Identificarea pericolelor.

Pe parcursul traseului vor fi implicaţi conducătorii locurilor de muncă şi lucrătorii, care sînt familiarizaţi şi implicaţi în procesul de evaluare.

Odată ce s-a stabilit traseul ce trebuie urmat şi exercitat, se va face adoptarea la temele de verificare a cerinţelor de securitate şi sănătate în muncă pentru identificarea condiţiilor de muncă şi a pericolelor la locurile de muncă şi posturile de lucru, inclusiv pe întreaga unitate.

O sursă pentru identificarea pericolelor este observarea fluxului de lucru şi activităţilor cu tehnologie şi organizare similară ce se desfăşoară la locurile de muncă.

Fiecare pericol trebuie discutat şi analizat în cadrul echipei de evaluare a riscului pentru a finaliza procesul de identificare a pericolelor.

Deasemenea, pentru identificarea pericolelor, echipa trebuie să demareze intervievarea lucrătorilor, şi anume, dacă au avut loc accidente de muncă, boli profesionale, incidente , sau dacă există probleme de sănătate asociate condiţiilor de muncă de la posturile de lucru.

Trebuie de menţionat, că este posibil că nu toate pericolele prezente la postul de lucru să fie identificate în cadrul activităţii echipei, şi pentru aceasta, este necesară repetarea şi revizuirea periodică a identificării pericolelor.

Pentru identificarea pericolelor la locurile de muncă şi posturile de lucru se propune:

Tematica 1 – de identificare a factorilor de risc profesional propriu executorului;

Tematica 2 – de identificare a factorilor de risc profesional propriu sarcinii de muncă;

Tematica 3 – de identificare a factorilor de risc profesional proprii mediului de lucru;

Tematica 4 – de identificare a factorilor de risc profesional proprii mijloacelor de producţie;

Temele de verificare vor fi adoptate la specificul locurilor de muncă, posturilor de lucru în special, la prevederile legale în vigoare (temele se anexează).

Din temele de verificare vor fi colectate sau stabilite informaţiile şi documentele necesare pentru evaluarea riscurilor.

ssmexpert.md - tel. 068118455

Temele de verificare se parcurg conform amplasărilor din planurile de situaţie la nivelul întreprinderii, secţii, echipamentelor de lucru (locurilor de muncă, posturilor de lucru şi ocupaţiilor).

În timpul confirmării temelor se vor identifica în special situaţiile neconforme cu cerinţele legale. Pentru neconformităţile tehnice se vor dispune măsuri imediate de remediere.

Toate locurile de muncă, posturile de lucru şi ocupaţiile vor fi verificate din punct de vedere al respectării prevederilor legale.

Examinarea locurilor de muncă şi a posturilor de lucru va fi încredinţată echipei de evaluare cu competenţe în aceste domenii, inclusiv şi în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

Pentru neconformităţile faţă de cerinţele organizatorice se vor dispune măsuri de remediere care vor cuprinde acţiuni de monitorizare implementate în baza identificării efectuate.

Pentru identificarea pericolelor specifice unităţii din anumite activităţi economice (agricultură, transport, construcţii, etc.) este necesar de a întocmi şi utiliza temele de verificare pentru identificarea pericolelor din activităţile economice date.

Identificarea pericolelor se efectuează la nivelul locurilor de muncă, posturilor de lucru şi ocupaţiile (profesiile) lucrătorilor.

Pentru identificarea pericolelor este necesar de studiat Planurile de situaţie şi de folosit temele de verificare, care vor fi adoptate la specificul activităţii subdiviziunii, şi în special la prevederile legale în vigoare.

Temele de verificare vor fi folosite pentru fiecare loc de muncă, post de lucru, echipamente de lucru şi ocupaţie, iar pericolele identificate vor fi discutate şi întocmite măsuri de prevenire şi acţiuni planificate.

Evaluarea stării reale a condiţiilor de muncă se efectuează în baza Temelor sau Proceselor-verbale de identificare a riscurilor, inclusiv și a măsurărilor instrumentale speciale ale nivelurilor factorilor de risc și mediului de producţie.

ETAPA 3. Evaluarea riscurilor generate de un pericol

Evaluarea riscurilor existente (**gravitatea şi probabilitatea acestora**) şi stabilirea ordinii priorităţilor acestora joacă rolul de bază pentru fiecare pericol identificat.

Pentru fiecare pericol identificat se va decide dacă riscul este mic, mediu sau mare, ţinînd cont de probabilitatea şi gravitatea vătămării care poate fi cauzată de un pericol. Pentru luarea deciziei de folosit **Grila de evaluare a riscurilor:**

Ssmexpert.md - tel.068118455

	Gravitatea consecinţelor		
Probabilitatea	**Vătămare moderată**	**Vătămare medie**	**Vătămare gravă**
Puțin probabil	Mic (1)	Mic (1)	Mediu (2)
Probabil	Mic (1)	Mediu (2)	Mare (3)
Foarte probabil	Mediu (2)	Mare (3)	Mare (3)

Probabilitatea:

- **Puţin probabil** – nu trebuie să se materializeze pe durata întregii activităţi profesionale a lucrătorului (Mică-1);
- **Probabil** – se poate materializa numai de cîteva ori pe durata activităţii profesionale a unui lucrător (Medie-2);
- **Foarte probabil** – se poate materializa în mod repetat pe durata activităţii profesionale a unui lucrător (Mare-3).

Gravitatea consecinţelor:

-Vătămare moderată –accidente şi îmbolnăviri care nu cauzează suferinţe pe termen lung (tăieturi mici, iritităţii ale ochiului, dureri de cap, etc)-(Mică-1);

- Vătămare medie – accidente şi îmbolnăviri, care cauzează suferinţe moderate, dar prelungite, sau care se repetă periodic (răniri, fracturi simple, alergii ale pielii, etc.) – (Medie-2);

-Vătămare gravă – accidente şi îmbolnăviri care cauzează suferinţe grave şi permanente şi/sau decesul lucrătorului (amputări, fracturi complexe, care produc invaliditate, arsuri pe o suprafaţă mare a corpului, etc.) – (Mare-3).

Deasemenea, se va decide dacă riscul generat de un pericol este **acceptabil** sau **inacceptabil.**

- riscul mare este **inacceptabil;**
- riscul mic şi riscul mediu sînt **acceptabile**

Din cele expuse reiese, că primul pas constă în evaluarea fiecărui pericol din punctul de vedere a gradului de gravitate a vătămării, care iau în considerare condiţia şi forţa fizică, vărsta, sexul, etc. iar al doilea pas constă în evaluarea probabilităţii unui pericol de a cauza vătămare.

Totodată, echipa de evaluare a riscului va ajunge în final la un consens comun, bazat pe dovezi pentru a aloca unui pericol o clasă (grad) de probabilitate a apariţiei. Evaluarea riscurilor trebuie întotdeauna să fie realizată cu implicarea activă a lucrătorilor şi a specialiştilor.

Combinaţia gravităţii vătămării şi probabilităţii unui pericol de a cauza o vătămare va aprecia categoria de risc, adică va evalua riscul generat de un pericol.

ssmexpert.md - tel. 068118455

Nivelul de risc pe postul de lucru poate fi considerat ca o medie ponderată a nivelurilor de risc stabilite, iar nivelul de securitate se consideră pe principiul invers proporționalității nivelurilor de risc.

Etapa 4. Planificarea acţiunilor de eliminare sau reducere a riscurilor.

Echipa de evaluare a riscurilor va propune măsuri şi acţiuni de eliminare sau reducere a riscurilor ţinînd cont de următoarele principii:

- dacă riscul este **mare** şi evaluat ca fiind **inacceptabil**, acţiunile dereducere a acestor trebuie luate imediat;
- dacă riscul este **mediu** şi evaluat ca fiind acceptabil, se recomandă măsuri şi acţiuni pentru reducerea nivelului acestuia;
- dacă riscul este **mic** şi evaluat ca ţinînd acceptabil, este necesar să se asigure că acesta va rămîne la acelaş nivel.

Măsurile de protecţie şi prevenire trebuie implementate în următoarea ordine de prioritate:

- eliminarea pericolului/riscului;
- reducerea la minim a pericolului/riscului prin măsuri organizatorice;
- reducerea la minim a pericolului/riscului prin măsuri de protecţie colectivă;
- reducerea riscului prin utilizarea echipamentului individual de protecţie;
- reducerea la minim a pericolului/riscului prin instruirea în domeniul securităţii şi sănătăţii muncii a lucrătorilor.

Evaluarea riscurilor şi măsurile de prevenire în scopul reducerii sau utilizării riscurilor vor fi stabilite în **Fişa de evaluare a riscurilor profesionale** inclusiv şi în **Planul de protecţie şi prevenire**.

În documentele nominalizate vor fi înregistrate informaţiile de bază, după cum sînt: denumirea şi adresa unităţii, locului de muncă, a postului de lucru, echipamentului de lucru ocupaţiilor pentru care s-a realizat evaluarea riscului, numele, prenumele persoanelor care realizează evaluarea riscului.

Documentele vor fi semnate de către persoanele care efectuează evaluarea riscurilor şi persoanele care lucrează la locul de muncă.

Pentru fiecare pericol identificat se înregistrează rezultatele evaluării riscurilor şi măsurile de prevenire şi reducere a riscurilor generate de pericol, inclusiv, acţiuni planificate pentru lichidarea sau reducerea riscurilor profesionale.

PLAN DE SITUAŢIE

cu privire la amplasarea locurilor de muncă, posturilor de lucru

№ d/o	**Locul de muncă (secţie, sector)**	**Denumirea postului de lucru, echipamentului de lucru**	**Adnotare**
1	**2**	**3**	**4**

ssmexpert.md - tel. 068118455

LISTA
profesiilor şi numărul de lucrători din secţiile, sectoarele unităţii

Nr. d/o	Secţia, sectorul	Denumirea profesiei	Numărul lucrătorilor	Adnotare
1	2	3	4	5

Tematica nr. 1
de identificare a factorilor de risc profesional
proprii executantului

Locul de muncă (postul de lucru)
Executant _____

Nr d/o	Factrorii de risc profesional propriu executantului	Constatarea Posibil Imposibil Nu-i cazul
1	2	3
	Acţiuni greşite de către executant	
1.	Executare defectuoasă de operaţii (manevre, comenzi, poziţionari, fixări, asamblări, reglaje)	
2.	Utilizarea greşită a mijloacelor de protecţie	
3.	Nesincronizarea de operaţii (întîrzieri, devansări)	
4.	Efectuare de operaţii neprevăzute prin sarcina de muncă	
4.1.	Pornirea echipamentelor de muncă	
4.2.	Intreruperea funcţionării echipamentelor de muncă	
4.3.	Alimentarea sau oprirea alimentării cu energie (curent electric, fluide energetice. etc.)	
4.4.	Deplasări, staţionări în zone periculoase	
4.5.	Deplasări cu pericol de cădere	
a)	De la acelaşi nivel (alunecare, împedicare)	
b)	De la înălţime (păşire în gol, alunecare)	
5.	Comunicări accidentogene	
	Omisiuni din partea executantului	
6.	Omiterea unor operaţii	
7.	Neutilizarea mijloacelor de protecţie	

ssmexpert.md - tel. 068118455

	Încălcări din partea executantului	
8.	Încălcarea instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă	
9.	Încălcarea proceselor tehnologice	
10.	Încălcarea discilplinii de muncă şi de proucţie	
11.	Prezenţa la lucru în condiţii psiho-fiziologice necorespunzătoare: stare de ebrietate, droguri	

Executanți _

(semnătura)

Tematica nr. 2
de identificare a factorilor de risc profesional
proprii sarcinii de muncă

Locul de muncă (postul de lucru)
Executant _____

Nr d/o	**Factrorii de risc profesional propriu sarcinii de muncă**	**Constatarea Da se respectă Nu se respectă Nu-i cazul**
1	**2**	**3**
Conţinut necorespunzător al sarcinii de muncă în raport cu cerinţele de securitate în muncă		
1.	Metode de muncă necorespunzătoare Succesiune greşită a operaţiilor	
2.	Absenţa unor operaţii	
3.	Operaţii, reguli, procedee greşite	
Sarcină de muncă supradimensionată în raport cu capacitatea executantului		
4.	Solicitare fizică:	
4.1.	Efort static	
4.2.	Poziţii de lucru forţate sau vicioase	
4.3.	Efort dinamic	
5.	Solicitare psihică	
5.1.	Ritm de muncă mare	
5.2.	Decizii dificile în timp scurt	
5.3.	Operaţii repititive de ciclu scurt	
5.4.	Monotonia muncii	

ssmexpert.md - tel. 068118455

6.	Desfăşurarea proceselor tehnologice imperfecte	
7.	Organizarea insuficientă a lucrărilor	
8.	Intreţinerea necorespunzătoare a locurilor de muncă	
9.	Lacune la organizarea locurilor de muncă	
10.	Lacune la instruirea executantului privind securitatea şi sănătatea în muncă	
11.	Admiterea personalului la lucru fără pregătire profesională corespunzătoare	

Executanții _

(semnătura)

Tematica № 3
de identificare factorilor de risc profesional
proprii mediului de lucru.

Locul de muncă (postul de lucru)
Executant _____

№ d/o	**Factorii de risc proprii mediului de lucru**	**Constatare: Da se respectă Nu se respectă Nu-i cazul**
1	**2**	**3**
1	**Factori de risc fizic** Există iluminare suficientă la posturile de lucru.	
2	Lipseşte zgomotul, încît trebuie de ridicat tonul pentru a comunica cu lucrătorul de la postul de lucru.	
3	Lucrările se desfăşoară în condiţii în care nu se simt în mod clar vibraţii la postul de lucru.	
4	Lipseşte în aerul încăperii de producţie concentraţia prafului şi/sau a gazelor nocive.	
5	Se respectă la locul de lucru viteza curentului de aer.	
6	Se respectă la locul de lucru umeditatea aerului	
7	Se respectă nivelul radiaţiei electromagnetice sau radiaţiei ionizate la postul de muncă.	
8	Este asigurat regimul normal al temperaturii.	

ssmexpert.md - tel. 068118455

9	Lipseşte la postul de lucru potenţial electro-static.	
10	Se respectă cerinţele de securitate de nu admite cazuri de accidentare în urma calamităţilor naturale (trăsnet, vînt etc)	
11	**Factori de risc chimic** Se respectă cerinţele de securitate la utilizarea substanţelor chimice gazoase la locurile de muncă. (gaze inerte, explozive, inflamabile).	
12	Se respectă cerinţele de securitate la utiliza- rea substanţelor chimice în stare de vapori (inerţi, explozibili, inflamabili).	
13	Lipseşte în aerul încăperii de producţie aerozoli tocsici, caustici, etc.	
14	Lipseşte în aerul încăperii de producţie pulberi de suspensie.	
15	**Factori de risc biologic** La locurile de muncă lipsesc factori de risc biologic, (microorganizme în suspensie în aer- bacterii, virusuri, richeţii, spirochete, ciuperci, protozoare, etc.)	

Executanţii:

Tematica № 4
de identificare a factorilor de risc profesional proprii mijloacelor de producţie

Locul de muncă (postul de lucru)
Executant _____

№ d/o	**Factorii de risc proprii mijloacelor de producţie**	**Constatare: Da se respectă Nu se respectă Nu-i cazul**
1	2	3
1	**Factori de risc electric** Instalaţiile electrice sînt executate şi întreţinute de către electricieni autorizaţi:	
2	Echipamentele conducătoare de curent electric sunt asigurate contra atingerii directe.	
3	Sînt realizate şi verificate periodic măsurările de protecţie împotriva atingerii indirecte a părţilor instalaţiilor şi echipamentelor de lucru care pot ajunge întîmplător sub tensiune (legarea la priza de pămînt, legarea la nul, etc.).	

ssmexpert.md - tel. 068118455

4	Echipamentele dielectrice de protecţie sînt verificate periodic conform prevederilor legale.	
5	Lipsesc carcase deteriorate ale echipamentelor electric; carcasele sînt marcate cu simboluri.	
6	Lipsesc elemente conducătoare neprotejate; toate elementele sînt legate la priza de pămînt.	
7	Lucrătorii care deservesc echipamentele de lu- cru şi instalaţiile electrice sînt instruiţi în mod specific în domeniul securităţii electrice.	
8	**Factori de risc mecanic** Lipsesc organe de maşini în mişcare periculoase care nu sînt dotate cu împrejmuiri de protecţie.	
9	Dispozitivile de blocare, semnalizare, etc. ale maşinelor asi- gură protecţia lucrătorilor.	
10	Dispozitivile de protecţie ale echipamentelor de lucru sînt fixate astfel, încît să fie dificil înlăturarea lor în timpul lucrului.	
11	Lipseşte posibilitatea căderii, prinderii sau lovirii lucrătorilor cu părţi în mişcare ale maşinilor.	
12	Are operatorul maşinii acces la elementele de comandă ale mecanicii („pornit/oprit”).	
13	Organele de comandă ale maşinii sînt marcate vizibil şi inscripţionate cu funcţiile lor.	
14	Echipamentul de lucru este prevăzut cu dispozitive de avertizare, semnalizare, blocare, etc.	
15	Echipamentul de lucru prevede mijloace de acces (scări, podine) pentru deservirea lui fără pericol.	
16	Sînt numite persoane cu pregătire profesională responsabile pentru deservirea fără pericol a maşinelor.	
17	Echipamentul de lucru este supus (după necesitate) verificării tehnice periodice.	
18	Echipamentul de lucru este dotat cu instalaţii de captare, evacuare şi neutralizare a noxelor.	
19	Lucrătorul foloseşte la postul de lucru echipamentul individual de protecţie.	
20	Lucrătorul care deserveşte echipamentul de lucru respectă instrucţiunile de securitate în muncă.	
21	Lipsesc locuri de alunecare sau împedicare cauzate de starea podelei sau alte pricini.	

smexpert.md - tel. 068118455

22	Sînt semnalizate căile de circulaţie, obstacolele în locurile unde există pericol.	
23	Este protejată căderea lucrătorului de la înălţime, căderea obiectelor, prăbuşirea materialelor.	
24	Sînt prevăzute pause sau schimbare a activităţii lucrătorilor care continuu se află în faţa ecranelor echipamentului de lucru.	
25	Este protejat lucrătorul împotriva lovirii, strivirii de mijloace de transport, obiecte, maşini.	
26	Substanţele oxidante sau inflamabile la postul de lucru sînt păstrate şi utilizate fără pericol.	
27	**Factori de risc termic** Echipamentul de prim ajutor este disponibil, iar personalul este instruit în scopul acordăriiajutorului.	
28	Se respectă temperatura suprafeţelor (ridicată sau scăzută) a obiectelor, echipamentelor de lucru, etc.	
29	**Factori de risc chimic** Se respectă cerinţele de securitate la utilizarea substanţelor chimice gazoase la locurile de muncă. (gaze inerte, explozive, inflamabile).	
30	Se respectă cerinţele de securitate la utilizarea substanţelor chimice în stare de vapori (inerţi, explozibili, inflamabili).	
31	Lipseşte în aerul încăperii de producţie aerozoli toxici, caustici.	
32	Lipseşte în aerul încăperii de producţie pulberi de suspensie.	
33	**Factori de risc biologic** La locurile de muncă lipsesc factori de risc biologic, (microorganizme în suspensie în aer- bacterii, virusuri, richeţii, spirochete, ciuperci, protozoare, etc.)	
34	Se respectă cerinţele de securitate la efectua- rea lucrărilor în condiţii subterane, acvatice, subacvatice, mlăştinoase, aeriene (de precizat care nu se respectă).	
35	Se respectă cerinţele de securitate la locurile de muncă la care vor fi posibile traume din cauza contactului cu plante periculoase (otrăvitoare), şi/sau animale periculoase (şerpi veninoşi, animale sălbatice etc.).	

Executanții _
(semnătura)

smexpert.md - tel. 068118455

_____ **Denumirea unității** Aprobat: prin ordinul nr. _ din _20__ Ştampila unităţii	
FIŞĂ-MODEL DE EVALUARE A RISCURILOR PROFESIONALE	
Data:_____20__	Membrii Comisiei: _____ *(Nume, Prenume, Funcție, Semnatură)* _____
Funcţiile: Director, Contabil	
Activităţile efectuate: *activități de birou, deplasări de serviciu, lucru la calculator, lucru cu echipamente de birou, administrează și coordonează cu resursele unității.*	
Factori de risc identificați:	
1. Suprasolicitare a analizatorului vizual	
Gradul de gravitate (G)	
1 (mic) ***2 (mediu)***	3 (mare)
Gradul de probabilitatea (P)	
1 (mic) ***2 (mediu)***	3 (mare)
Nivelul de risc: G x P	***(2*2=4)***
1-3 (risc mic) ***4 (risc mediu)*** 6 (risc acceptabil)	9 (risc inacceptabil)
Măsuri de precauție: *a) Instruirea personalului privind lucru la calculator;* *b) În ziua de muncă de 8 ore, pauzele reglementate se acordă după 2 ore de la începutul schimbului şi după 2 ore după prînz, cu durata de 15 minute fiecare;* *c) Poziţia ochilor faţă de ecranul monitorului va fi la nivelul centrului ecranului sau la 2/3 din înălţimea acestuia;* *d) Efectuarea controlului medical pentru lucrătorii care în procesul activității (mai mult de 50% din schimbul de lucru) utilizează aparate optice, urmăresc ecrane și displayrile tehnicii de calcul etc.);*	

ssmexpert.md - tel. 068118455

6. ELABORAREA PLANULUI ANUAL DE PROTECŢIE ŞI PREVENIRE

Conform dispoziţiilor art. 13 (lit. f) din Legea securităţii şi sănătăţii în muncă angajatorul este obligat să întocmească, acolo unde natura şi gradul de risc profesional o necesită, un plan anual de protecţie şi prevenire, care va fi revizuit ori de cîte ori intervin modificările condiţiilor de securitate şi sănătate în muncă, inclusiv apariţia unor riscuri noi.

În urma evaluării riscurilor profesionale pentru fiecare loc de muncă (post de lucru) se stabilesc măsuri de protecţie şi prevenire (de natura tehnică, igieno-sanitară şi organizatorică), necesare pentru asigurarea securităţii şi sănătăţii în muncă a lucrătorilor precum şi resursele umane şi materiale necesare realizării lor, care vor fi incluse în planul anual de protecţie şi prevenire. ***În continuare se propune completarea unui model al Planului de protecţie şi prevenire***.

Aprobat
Ordinul nr._ din „ ”_____20____

PLAN
de protecţie şi prevenire pe anul 20_

Nr. d/o	Loc de muncă / post de lucru	Riscuri profesionale evaluate	Măsuri tehnice, igienico-sanitare, organizatorice sau de altă natură	Termen	Persoanele responsabile de realizarea măsurilor

Riscuri profesionale evaluate:

- Curent electric (atingere directă, indirectă)
- Lucru la înălţime
- Cădere de obiecte de la înălţime
- Organe de maşini în mişcare
- Lucru pe căi de circula- ţie (rutieră, feroviară)
- Proiectare de corpuri sau particule
- Manipulare de obiecte (lunecoase, tăioase, etc.)
- Manipulare de materi- ale grele (ridicare, de- plasare)
- Lucru cu substanţe inflamabile, explo- zive
- Contact cu flacără deschisă
- Deplasări pe supra- feţe umede, lune- coase
- Lucru cu substanţe nocive, periculoase
- Contact cu obiecte cu temperaturi
- Temperatura ridica- tă, scăzută a aerului
- Curent de aer cu vi- teza majorată Radiaţii (ultravio- lete, termice, lazer, etc)
- Zgomot, vibraţie la limită maximă
- Pulberi netoxici în aer

ssmexpert.md - tel.068118455

I. Măsuri tehnice:

Procurarea, confecţionarea, construirea, modernizarea, montarea, amenajarea, reglarea şi repararea:

- dispozitivelor pentru combaterea electricităţii statice şi pentru pre- venirea exploziilor, incendiilor şi autoaprinderilor;
- spaţii pentru reanimare, în sec- toarele unde există factori de risc, care pot genera explozii, incen- dii, surpări, prăbuşiri, scufundări, scurgeri, deversări, erupţii etc.;
- aparatură de semnalizare şi con- trol pentru noxe;
- substanţe pentru dezinsecţie şi deratizare;
- mobilier pentru punctele me- dicale ;
- duşuri şi vestiare pentru lucră- tori;
- poduri din lemn în încăperile de lucru în care pardoselile se umezesc în permanenţă sau sînt executate din materiale cu iner- ţie termică;
- hidranţi şi rezervoare cu soluţii neutralizante pentru spălare, în locurile de muncă unde există pericol de arsuri cu substanţe chimice;
- instalaţii de aerosoli şi ultravi- olete;
- instalaţii de apă potabilă (car- bogazoasă) pentru secţiile cu microclimat cald.

II. Măsuri organizatorice şi igienico-sanitare

- Evaluarea factorilor de risc la locurile de muncă.
- Examene medicale.
- Instruirea personalului în materie de securitate şi sănătate în muncă.
- Amenajarea cabinetelor şi/sau a locurilor de securitate şi sănătate în muncă.
- Elaborarea de instrucţiuni privind securitatea şi sănătatea muncii.
- Procurarea materialelor pentru pregătirea, propagarea şi informarea în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.
- Materiale igienico-sanitare.
- Echipament individual de protecţie.
- Alimentaţie de protecţie.
- Încăperi social-sanitare.

ssmexpert.md - tel.068118455

7. Cercetarea accidentelor de muncă

Conform art. 13 (lit. p) din **Legea securităţii şi sănătăţii în muncă**, angajatorul este obligat să asigure comunicarea, cercetarea şi raportarea corectă şi în termenele stabilite a accidentelor de muncă, elaborarea şi realizarea măsurilor de prevenire a acestora.

Clasificarea accidentelor.

Indiferent de cauze, se cercetează toate accidentele suferite de către lucrătorii unităţii inclusiv cele suportate de salariaţi care prestează munca la angajatori-persoane fizice.

Acidentele se clasifică **în accidente de muncă şi accidente în afara muncii.**

Prin accident de muncă se înţelege un eveniment care a produs vătămarea violentă a organismului salariatului, ca urmare a acţiunii unui factor de risc propriu unui element al sistemului de muncă şi care a condus la pierderea temporară sau permanentă a capacităţii de muncă ori la decesul salariatului, survenit:

a) în timpul îndeplinirii sarcinii de muncă sau obligaţiilor de serviciu;

b) înainte de începerea sau după încetarea lucrului, cînd salariatul se deplasează de la intrarea în incinta întreprinderii, instituţiei, organizaţiei (în continuare - unitate) pînă la locul de muncă şi invers, îşi schimbă îmbrăcămintea personală, echipamentul individual de protecţie şi de lucru şi invers, preia sau predă locul de muncă şi mijloacele de producţie;

c) în timpul pauzelor stabilite, cînd salariatul se află pe teritoriul unităţii sau la locul său de muncă, precum şi în timpul frecventării încăperilor sanitaro-igienice sau auxiliare;

d) în timpul deplasării de la domiciliu la lucru şi invers, cu transportul oferit de unitate, în modul stabilit, precum şi în timpul îmbarcării sau debarcării din acest mijloc de transport;

e) în timpul deplasării de la unitatea în care este încadrat salariatul, pînă la locul de muncă, organizat în afara teritoriului unităţii, sau pînă la o altă unitate, şi invers, pentru îndeplinirea unei sarcini de muncă sau a obligaţiilor de serviciu, în timpul util pentru aceasta şi pe traseul stabilit al deplasării, indiferent de modul de deplasare sau mijlocul de transport utilizat;

f) în cadrul participării la acţiuni culturale, sportive sau la alte activităţi organizate de unitate în baza ordinului sau dispoziţiei emise de angajator;

g) în cadrul acţiunii întreprinse din proprie iniţiativă pentru prevenirea sau înlăturarea unui pericol ori pentru salvarea altui salariat de la un pericol în circumstanţele specificate la literele a),b),c),d) şi f) ale prezentului punct;

h) în timpul instruirii de producţie sau practicii profesionale în bază de contract încheiat între angajator şi instituţia de învăţămînt, între angajator, elevi şi studenţi.

Accidentele pot fi considerate **în afara muncii** chiar dacă s-au produs în timpul de muncă, la locul de muncă sau pe teritoriul unităţii, dar cauza directă a căruia nu are legătura cu îndeplinirea sarcinii de muncă sau obligaţiunilor de serviciu şi anume - **joacă, încăierare, automutilare intenţionată, sinucidere, cazuri de boală latentă (ascunsă) şi moarte naturală, folosirea mijloacelor de producţie în scopuri personale fără permisiunea conducătorului, comiterea unui furt din avutul unităţii. Activităţile sau faptele menţionate mai sus trebuie să fie confirmate prin documente corespunzătoare.**

Comunicarea despre producerea accidentelor

Fiecare accidentat sau martor ocular sînt obligaţi să comuncie conducătorului direct despre accidentul produs.

Conducătorul direct al accidentatului este obligat să întreprindă următoarele măsuri şi anume: **să acorde primul ajutor medical accidentatului, să evacueze**

ssmexpert.md - tel. 068118455

după caz personalul de la locul accidentului şi să menţină neschimbată situaţia reală în care s-a produs accidentul .

Angajatorul la rîndul său este obligat imediat să comunice despre fiecare accident soldat cu pierderea capacităţii de muncă sau decesul lucrătorului organelor competente. Comunicarea despre producerea accidentelor va cuprinde cel puţin următoarele date: denumirea şi adresa unităţii, numele, prenumele şi funcţia accidentatului; locul şi circumstanţele care se cunosc în legătura cu accidentul produs. Angajatorul, deasemenea va comunica despre accidentul produs, după caz, forului superior, organului sindical de ramură etc.

Cercetarea accidentelor.

Accidentele de muncă şi accidentele în afara muncii se devizează în accidente mortale, accidente grave şi accidente cu incapacitate temporară de muncă (dacă accidentatul a lipsit de la serviciu o zi sau un schimb şi este deschis certificatul de concediu medical).

Accidentele grave şi mortale produse la locul de muncă sînt cercetate de inspectorii de muncă din cadrul autorităţilor competente în domeniul siguranţei ocupaţionale.

Accidentele cu incapacitate temporară de muncă pot fi cercetate de comisia unităţii iar în unele cazuri de inspectorii de muncă din cadrul autorităţilor competente în domeniul siguranţei ocupaţionale (în cazul în care angajatorul nu dispune de posibilitatea de a constitui o comisie de cercetare a accidentului).

Pentru cercetarea accidentului cu incapacitate temporară de muncă angajatorul va desemna o comisie în număr de minimum trei persoane, în componenţa cărea va include specialistul securitate şi sănătate în muncă (lucrătorul desemnat), reprezentanţi ai angajatorului și salariaţilor.

Persoanele desemnate în componenţa comisiei trebuie să asigure identificarea circumstanţelor şi cauzelor producerii accidentului, precum şi măsurile eficiente de prevenire a unor accidente similare. La finalizarea cercetării în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la emiterea ordinului respectiv, comisia de cercetare în temeiul materialelor de cercetare întocmeşte **procesul-verbal de cercetare a accidentului cu incapacitate temporară de muncă**, care ulterior se înmînează conducătorului unităţii pentru aprobare. O copie a procesului-verbal de cercetare a accidentului cu incapacitate temporară de muncă va fi prezentată autorităţii competente.

La descrierea cirsumstanţelor accidentului comisia trebuie să aibă în vizor faptul că din circumstanţele accidentului trebuie să decurgă cauzele producerii accidentului . O sarcină de mare răspundere a comisiei este constatatarea în procesul-verbal a persoanelor care au admis încălcări a

smexpert.md - tel. 068118455

normelor de securitte în muncă care a provocat accidentul.

Cercetarea accidentelor în afara muncii se va efectua ca şi cercetarea accidentelor de muncă, însă se va finaliza cu întocmirea unui proces-verbal de formă liberă.

Înregistrarea şi evidenţa accidentelor.

Accidentele se înregistrează şi se ţin la evidenţă de către unităţi ale căror salariaţi sînt sau au fost accidentaţi. Accidentele de muncă se înregistrează şi se ţin la evidenţă separtat de accidentele în afara muncii. Dosarele de cercetare a accidentelor de muncă se ţin la evidenţă şi se păstrează la unitate timp de **50 de ani.**

Responsabilitatea pentru comunicarea, cercetarea, raportarea, evidenţa corectă şi oportună a accidentelor produse în muncă, pentru întocmirea proceselor-verbale şi pentru realizarea măsurilor de lichidare a cauzelor accidentelor de muncă o poartă conducătorul unităţii.

La cererea accidentatului sau a persoanelor care reprezintă interesele acestuia administraţia întrepriderii va expedia în termen de cel mult trei zile din data adre- sării numai copia autentificată a procesului-verbal de cercetare a accidentului de muncă sau accidentului în afara muncii.

În continuare se propune modelul ordinului cu privire la desemnarea comisiei de cercetare a accidentului de muncă cu incapacitate temporară de muncă şi forma certificatului privind caracterul vătămarii corporale a persoanei accidentate.

Model de Ordin

cu privire la desemnarea comisiei de cercetare a accidentului cu incapacitate temporară de muncă

În baza art. 13 lit. p) din Legea securităţii şi sănătăţii în muncă,

***Ordon**:*

1. A desemna comisia de cercetare a accidentului cu incapacitate temporară de muncă suferit la data de _ _ 20__ de către lucrătorul _ în următoarea componenţă:

Preşedintele comsiei ...;

Membrii comisiei ....

2. Comisia nominalizată în termen de cel mult 5 zile lucrătoare va cerceta circumstanţele şi cauzele producerii accidentului în cauză.

Procesul-verbal de cercetare a accidentului şi materialele de cercetare vor fi prezentate conducătorului întreprinderii pentru aprobare.

3. Prezentul ordin de adus la cunoştinţă persoanelor nominalizate contra semnătură.

4. Executarea prevederilor prezentului ordin mi-l asum.

Director_____

ssmexpert.md - tel 068118455

Indicii accidentelor de muncă

Indicele de frecvenţă – numărul accidentelor la o mie de lucrători.

$$\mathbf{If} = \frac{\textbf{Nr. accidentelor x 1000}}{\textbf{Nr. mediu scriptic al lucrătorilor}}$$

Indicele de gravitate – numărul de zile de incapacitate de muncă la un accident

$$\mathbf{If} = \frac{\textbf{Nr. de zile de incapacitate de muncă}}{\textbf{Nr. de accidentaţi}}$$

Anexă la ordinul MS şi PSnr.116
din 25 aprilie 2005

Ştampila de antet a Instituţiei Medico-Sanitare Publice

CERTIFICAT nr.
privind caracterul vătămări corporale

Eliberat_
(denumirea întreprinderii .organizaţiei,instituţiei,organelor interesate.la solicitarea cărora se eliberează certificatul)
Prin prezentul se certifică că accidentatul _
În vîrstă de sex_____, adresa domiciliului _
Profesia, funcţia , orele _
În secţia_____a IMSP _
A fost stabilită diagnoza _
(se indică caracterul şi localizările vătămărilor)
Rezultatele investigărilor _
(paraclinice,radiologice, instrumentale)
Tratament,recomandări la externare _
Externat la data « »_____200_
Şef secţie _ _____
(numele,prenumele) (semnătura)
Ştampila IMSP

ssmexpert.md - tel. 068118455

8. Cerinţele de securitate şi sănătate la locurile de muncă şi folosirea de către lucrători a echipamentului de muncă

Conform art. 10 din Legea securităţii şi sănătăţii în muncă, angajatorul este obligat să vegheze la adaptarea muncii în funcţie de persoană, în special în ceea ce priveşte proiectarea locurilor de muncă, alegerea echipamentelor de lucru, a metodelor de producţie şi de lucru, în vederea atenuării muncii monotone şi a muncii normate şi reducerii efectelor acestora asupra sănătăţii.

Cerinţele de securitate la locul de muncă.

Angajatorul trebuie să întreprindă toate măsurile pentru ca locurile de muncă

să îndeplinească *Cerinţile minime de securitate şi sănătate la locul de muncă,* aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr. 353 din 05 mai 2010.

Clădirile industriale.

Clădirile în care sînt amplasate locuri de muncă trebuie să aibă o structură şi o rezistenţă corespunzătoare naturii utilizării lor.

Uşile cu ieşire de urgenţă trebuie să se deschidă spre exterior. Lăţimea căilor de urgenţă se va calcula, dar nu va fi mai mică de 1,2 m. Căile de ieşire de urgenţă, care necesită iluminare trebuie prevăzute cu iluminare de securitate suficientă, de minimum 20 lx, în cazul în care se întrerupe alimentarea cu energie electrică.

În timpul programului de lucru limitele termice minime admise la posturile de lucru (temperatura aerului) vor fi de la 12 °C pînă la 18 °C.

Umeditatea relativă a aerului la locurile de muncă nu va depăşi 60%, iar limitele termice la posturile de lucru vor fi 18 °C-32 °C.

Locurile de muncă trebuie să dispună de iluminat natural suficient şi să fie echipate cu dispozitive care să permită un iluminat artificial adecvat în funcţie de categoria lucrării - valorile minime normate 75 lx-150 lx.

Dacă pe căile de circulaţie sînt utilizate mijloace de transport, trebuie prevăzută o distanţă de securitate minimă pentru pietoni de cel puţin 1 m.

Pentru spaţiile în care au loc procese tehnologice, volumul minim de aer pentru un lucrător va fi de cel puţin 12 m3, iar pentru spaţiile încăperilor administrative - va fi de cel cel puţin 10 m3.

Încăperi social-sanitare.

Încăperile social-sanitare includ: vestiare, duşuri, chiuvete, veceuri, încăperi pentru odihnă (încălzire sau răcorire), inclusiv şi pentru primirea hranei, etc.

Încăperile social-sanitare se asigură cu apeduct, sistem de încălzire fără pericol de accidentare, canalizare, energie electrică şi alte resurse necesare.

Instalaţiile de apă potabilă se instalează la distanţa maximă 75 m de la locurile de muncă. La locurile de muncă unde temperatura aerului depăşeşte constant 30 °C se va asigura apă minerală, în cantitate de 2000 - 4000 ml/ persoană / schimb, distribuită la temperatura de 16 °C -18 °C. La locurile de mucnă cu temperatura aerului joasă (sub 5 °C) se va asigura ceai fierbinte în cantitate de 500 - 1000 ml/ persoană/ schimb.

Suprafaţa unei încăperi pentru odihnă se calculează în aşa fel încît să se asigure cel puţin 1 m^2 pentru fiecare lucrător, luîndu-se în calcul schimbul cel mai numeros, dar să nu fie mai mică de 12 m^2.

Normarea temperaturii în încăperile social-sanitare va fi 23 °C - 26 °C.

Dimensiunile minime în plan orizontal ale dulapurilor individuale din dotarea vestiarelor vor fi de cel puţin 0,4-0,5 m^2.

Numărul de lucrători pentru o cabină de duş la procese tehnologice, care produc murdărirea corpului şi imbrăcămintei de lucru este de 1 cabină de duş la 15 lu-

smexpert.md - tel. 068118455

crători, iar pentru o chiuvetă la 10 lucrători. Dacă duşurile nu sînt necesare, atunci trebuie să fie prevăzute chiuvete pentru lucrători - 1 chiuvetă pentru 25 lucrători.

Suprafaţa uscătoriilor pentru haine se calculează de 0,15 m^2 pentru o persoană, dar suprafaţa totală nu mai mică de 4 m^2.

Cerinţele de securitate la folosirea echipamentului de muncă.

Angajatorul trebuie să ia măsurile necesare pentru ca echipamentul de mucnă pus la dispoziţia lucrătorilor din unitate să corespundă *Cerinţelor minime de securitate şi sănătate* pentru folosirea de către lucrători a echipamentului de. muncă la locul de muncă, aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr. 603 din 19 august 2011.

Echipamentul de muncă trebuie să fie supus unei verificări iniţiale (după instalare şi inainte de punerea în funcţiune) şi unei verificări după fiecare montare într-un loc nou sau amplasament nou, efectuate de către lucrători competenţi. Rezultatele verificărilor echipamentului de muncă trebuie să fie înregistrate şi păstrate de către angajatori pe o perioadă de 5 ani.

Angajatorul trebuie să ia măsurile necesare pentru ca lucrătorii, care deservesc echipamentul de muncă să dispună de instrucţiuni de securitate și sănătate în muncă referitoare la folosirea echipamentului de muncă.

Datele privind realizarea operaţiunilor de întreţinere a echipamentului de mucnă vor fi consemnate în carnetul de înregistrare a echipamentului de muncă.

Montarea şi demontarea echipamentelor de mucnă trebuie realizate în condiţii de securitate, în special prin respectarea instrucţiunilor de utilizare furnizate de uzina producătoare.

Cerințe de securitate și sănătate în muncă pentru lucrul la monitor

Angajatorul trebuie să ia măsurile corespunzătoare pentru respectarea Cerinţelor minime de securitate şi sănătate în muncă pentru lucrul la monitor, aprobate prin Hotărîrea Guvernului Nr. 819 din 01.07.2016.

Angajatorii sînt obligaţi să efectueze analiza posturilor de lucru pentru a evalua condiţiile de securitate şi sănătate în muncă pe care aceştia le creează lucrătorilor, în special cu privire la posibilele riscuri pentru vedere, probleme fizice şi probleme de tensiune nervoasă.

Regimul de muncă şi odihnă al lucrătorilor la monitor

Durata generală a zilei de muncă la monitor este de 8 ore, se admite activitatea în schimburi cu durata de 12 ore.

Pentru asigurarea capacităţii optime de muncă şi menţinerea sănătăţii, în afară de pauza obligatorie pentru prînz, în decursul zilei de muncă se efectuează suplimentar pauze reglementate, care se includ în timpul de muncă.

In ziua de muncă de 8 ore, pauzele reglementate se acordă după 2 ore de la începutul schimbului şi după 2 ore după prînz, cu durata de 15 minute fiecare.

In ziua de muncă de 12 ore, pauzele reglementate trebuie să fie efectuate în

ssmexpert.md - tel. 068118455

primele 8 ore ca şi pauzele din ziua de 8 ore, iar în ultimele 4 ore, după fiecare oră cîte 15 minute.

Nu se admite activitatea la monitor mai mult de 2 ore fără pauze reglementate.

În scopul combaterii monotoniei, suprasolicitărilor neuropsihice, oboselii aparatului vizual şi celui locomotor, al menţinerii capacităţii maxime de muncă, în timpul pauzelor reglementate lucrătorilor li se recomandă exerciţii fizice, pentru ochi şi relaxare psihologică.

Efectuarea examenului medical al salariaților la angajare și periodic

Conform **art. 21 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10.07.2008**, angajatorul va asigura examenul medical la angajare și periodic corespunzător riscurilor profesionale cu care aceştia se confruntă la locul de muncă potrivit actelor normative emise de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale. Cheltuielile ce ţin de organizarea şi efectuarea examenului medical sînt suportate de angajator.

Conform **HG nr. 1025 din 07.09.2016** pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătăţii persoanelor expuse acţiunii factorilor profesionali de risc, angajatorii din orice domeniu de activitate, atît din sectorul public, cît şi din cel privat, sint obligati să asigure efectuarea examenelor medicale necesare pentru supravegherea sănătăţii lucrătorilor, în perioada acţiunii contractului individual de muncă, fără a-i implica pe aceştia în costurile aferente.

La completarea fişelor de identificare a factorilor de risc profesional, angajatorul utilizează rezultatele investigaţiilor de laborator şi măsurătorilor instrumentale la locurile de muncă efectuate de către instituţiile abilitate.

În cazul examenelor medicale periodice sau la angajare, se admite utilizarea rezultatelor examenelor funcţionale de diagnostic efectuate anterior, dacă nu a trecut mai mult de o lună din ziua examinării.

În cazul suspiciunii de boală profesională și în cazuri dificile de apreciere a aptitudinii în muncă, persoana examinată este trimisă la Centrul republican de boli profesionale pentru stabilirea diagnosticului sau aptitudinii în muncă.

Examenul medical la angajare în muncă se efectuează pentru persoanele care:

1) urmează a fi angajate prin contract individual de muncă pe o perioadă determinată/ nedeterminată sau încep activitatea în bază de patentă;

2) își schimbă locul de muncă sau activitatea în cadrul aceleiaşi unităţi economice.

Examenul medical de adaptare în muncă se efectuează în a treia lună de la angajare de către comisiile medicale sau medicii din cadrul întreprinderilor, cu participarea obligatorie a medicului în patologii profesionale şi efectuarea investigaţiilor de laborator şi funcţionale.

Examenul medical de adaptare în muncă are următoarele scopuri:

1) determinarea schimbărilor în starea sănătăţii survenite în perioada adaptării persoanei la condiţiile noi de muncă;

ssmexpert.md - tel 068118455

2) depistarea cauzelor medicale ale neadaptării la locul nou de muncă şi recomandarea măsurilor de soluţionare a acestora.

Frecvenţa examenelor medicale periodice este stabilită în **lista factorilor de risc din mediul ocupaţional şi a serviciilor medicale profilactice obligatorii, acordate persoanelor în funcţie de expunerea profesională**.

Examenul medical la reluarea activităţii se efectuează în termen de 7 zile de la reluarea activităţii, după întreruperea în muncă pe o perioadă de 3 luni şi mai mult din motive de sănătate sau de 6 luni şi mai mult din alte motive.

9. Controlul de stat al respectării legislației de securitate și sănătate în muncă

Conform art. 23[1] din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10.07.2008, controlul de stat al respectării de către angajatori a prezentei legi şi a altor acte normative privind securitatea şi sănătatea în muncă este exercitat de către autorităţile competente în domeniul siguranţei ocupaţionale.

Conform **Ordinului nr. 1534 din 27.12.2018 a Ministrul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale,** inspectorii de muncă din cadrul autorităților competente efectuează controlul privind securitatea și sănătatea în muncă la unități în baza **listelor de verificare în domeniul securității și sănătății în muncă,** anexate la ordinul sus menționat.

ssmexpert.md - tel. 068118455

Servicii oferite de către „SSM Expert”:

1. Auditul actelor privind securitatea și sănătatea în muncă (SSM)
2. Perfectarea setului de acte privind securitatea și sănătatea în muncă
3. Asistență lunară privind securitatea și sănătatea în muncă
4. Elaborarea instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă
5. Evaluarea factorilor de risc profesionali la unitate
6. Curs de instruire în domeniul SSM niv. I
7. Curs de instruire în domeniul SSM niv. II
8. Seminar informativ privind acordarea primului ajutor
9. Seminar privind legislația muncii
10. Seminar informativ privind protecția datelor cu caracter personal
11. Seminar informativ privind supravegherea prin mijloacele video
12. Indicatoare de securitate
13. Panou - Acordarea primului ajutor accidentatului
14. Panou - Apărarea împotriva incendiilor
15. Panouri informative privind securitatea muncii
16. Scheme (plane) de evacuare
17. Formulare privind securitatea muncii (Registre, Fișe personale)

Date de contact:
E-mail: director@ssmexpert.md; Web: ssmexpert.md;
Director: Ion DARII - 068118455;
Director adjunct: Sandu DARII - 068061330; FIX: 022 20 33 55;

068118455